

A close-up photograph of a woman with long, wavy brown hair feeding a baby with a spoon. The woman is looking down at the baby with a gentle expression. The baby is holding the spoon in its mouth. The background is a soft-focus outdoor setting with green foliage. The image is split vertically; the left half is in color, and the right half is a faded, grayscale version of the same scene.

2014

ÅRSREDOVISNING

Länsförsäkringar
Västerbotten

Länsförsäkringar
Västerbotten

ÅRETS RESULTAT

180 Mkr

ANTAL KUNDER

130 000

KORT OM

Länsförsäkringar Västerbotten

Västerbottens läns brandstodsbolag grundades för 160 år sedan av landshövding G A Montgomery och vi är därmed ett av Västerbottens allra äldsta företag. 1969 bytte bolaget namn till Länsförsäkringar Västerbotten.

Länsförsäkringar Västerbotten är ett lokalt och kundägt bank- och försäkringsbolag med verksamhet i Västerbottens län. Vi erbjuder komplett ekonomisk service, med tjänster kring både bank, försäkring och fastighetsförmedling under ett och samma tak. Vi har kontor i Umeå, Skellefteå och Lycksele, samt ombud över hela Västerbotten. Antalet anställda är 164 (omräknat till heltid). Länsförsäkringar Västerbotten är marknadsledande och två av tre villaägare, mer än 40 procent av företagen och 90 procent av alla lantbrukare har sina försäkringar hos oss. I såväl beslut som utförande arbetar vi nära våra kunder som får ta del av överskott i verksamheten i form av återbäring eller sänkta premier. Som kund i Länsförsäkringar Västerbotten är du nämligen delägare. Det innebär att du har inflytande i företaget genom fullmäktige som består av valda representanter för försäkringstagarna. Fullmäktige väljer i sin tur styrelsen som tillsätter vd.

Bolaget samarbetar med övriga 22 länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen, som tillsammans äger Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Vi erbjuder kunderna en helhet av bank- och försäkringstjänster. Genom Agria Djurförsäkring erbjuds djur- och grödaförsäkring och genom Länsförsäkringar fastighetsförmedling helhetslösningar för en trygg bostadsaffär. Bolagsgruppen är rikstäckande och störst på den svenska försäkringsmarknaden.

NYCKELTAL KONCERNEN	2014
Resultat före skatt, Mkr	234,3
Balansomslutning, Mkr	4 228,8
Konsolideringsgrad, %	356
Antal anställda*	164

*Omräknat till heltid och exklusive fritidsombud.

Försäkringsrörelsen	
Skadeprocent, f e r	71,3
Driftskostnadsprocent, f e r	17,8
Totalkostnadsprocent	89,1

INNEHÅLL

INLEDNING

- 3 Kort om Länsförsäkringar Västerbotten
- 4 Vd:s kommentar
- 5 Samverkan
- 7 Förvaltningsberättelse

FINANSIELLA RAPPORTER

- 10 Femårsöversikt, Koncernen
- 11 Resultaträkning, Koncernen
- 12 Resultaträkning, Moderbolaget
- 13 Resultatanalys, Moderbolaget
- 14 Rapport över finansiell ställning, Koncernen
- 15 Balansräkning, Moderbolaget
- 16 Rapport över förändring i eget kapital
- 16 Kassaflödesanalys
- 17 Noter

ÖVRIG INFORMATION

- 37 Revisionsberättelse
- 38 Styrelse och revisorer
- 39 Bolagsstyrningsrapport
- 42 Fullmäktige
- 43 Ordlista

BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hålls på Umeå Folkets Hus fredagen den 17 april, klockan 13.00.

Redovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Västerbotten i mars 2015. Styrelsen är fotograferad av Edell Puntonet.

Vi lägger återigen ett fantastiskt år bakom oss

Vd har ordet. Länsförsäkringar Västerbotten uppvisar ännu ett mycket bra år. För koncernen når vi ett resultat på 180 Mkr. Resultatet ligger helt i linje med vår långsiktiga strategi som kan sammanfattas med ökad kundnytta och lönsam tillväxt, inom samtliga områden.

Vår marknadstillväxt fortsätter inom såväl bank- som försäkringsverksamheten, och vi är klart marknadsledande inom sakförsäkring – inom vissa segment med mer än 60 procent av marknadsandelarna. Vi kommer att ha ett fortsatt fokus på våra Pluskunder, de kunder som förutom att samla sina försäkringar hos oss även är kund i vår bank. Banken uppvisar fina resultat och vi har ett gynnsamt tillväxtläge. Med motiveringen ”Den minsta storbanken växer utan växtvärk och låter vinster gå tillbaka till nöjda kunder” har vi också utsetts till Årets Bank 2014 av tidningen Privata Affärer. En fin motivering som jag är mycket stolt över.

För Liv har 2014 varit ett omtumlande år. Vi har arbetat hårt med att erbjuda befintliga kunder inom traditionell förvaltning att flytta sitt sparande till Nya Trad. Det ser allt ljusare ut men mycket arbete återstår. En hel del arbete har också lagts ned internt med bland annat en ny Livmodell. Nu hoppas jag på en ny start och att all kraft skall koncentreras till kund.

Bank- och Livverksamheten utvecklas mycket bra och sammantaget Bank & Liv gör vi ett underskott på 6 Mkr, men 7 Mkr bättre än budgeterat.

Resultatet i sakförsäkringsrörelsen landar på 39 Mkr, också det bättre än

förväntat. Premieintäkter för egen räkning har ökat med 33 Mkr samtidigt som skadekostnader för egen räkning minskat med 17 Mkr. Den 30 december 2014 överfördes den trafikaffär som legat kvar i LF Sak till länsförsäkringsbolagen, se vidare under Väsentliga händelser i Förvaltningsberättelsen. I och med detta övertar vi också allt ansvar för att slutreglera de personskador som LF Sak tidigare ansvarat för.

Vår fastighetsförmedling, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, fortsätter sin fina utveckling och våra bobutiker i Umeå och Skellefteå intar tätt positionen inom sina respektive marknader. Bobutiken i Umeå tilldelades dessutom två fina utmärkelser för bästa säljarprestation samt högsta kundnöjdhet inom vår rikstäckande kedja.

För att ge förutsättningar för att få ännu nöjdare kunder och med ännu bättre kvalitet har vi också påbörjat ett projekt för att effektivisera våra kundmöten. Ett arbete vi tar med oss in i vårt nya fastighetsprojekt. Under året kommer vi att sätta spaden i jorden för ett nytt huvudkontor i centrala Umeå. Vi bygger för framtiden, ett modernt kontor för våra medarbetare och kunder, där kundmötet står i centrum. Med den digitala utveckling vi ser inom fram-

förallt banken behöver vi anpassa våra lokaler och även vårt arbetssätt för att möta kommande generationers behov.

När nu året ska summeras i kronor och ören kan jag återigen konstatera att vi gjort ett fantastiskt år och jag känner mig fylld av tillförsikt i vår fortsatta väg framåt. Bolaget fyller 160 år, men vi är piggare än någonsin. Jag vill avslutningsvis rikta ett stort tack till samtliga medarbetare, som med sin kompetens och sitt engagemang bidragit till vår starka marknadsutveckling och den goda företagsanda som råder i bolaget.

Umeå i mars 2015

Göran Spetz

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Västerbotten

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Västerbotten har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Västerbotten äger 3,69 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Västerbottens konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2014 visade återigen Anseendebaro-metern, som görs i 30 länder, att Länsförsäkringar har det högsta anseendet bland finansiella varumärken i Sverige. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad närhet och ett minskat avstånd i relationen med Läns-

försäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutvecklingen till det personliga kundmötet.

Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 30 fonder med eget varumärke och cirka 45 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 93 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2014 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagan-

det från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 20 procent av kunderna har ändrats.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden och fick under året utmärkelsen Årets Bank av tidningen Privata Affärer.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark.

Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder nu en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälso-tjänster. På

► så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Västerbotten betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Västerbottens kunder.

Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Väster-

botten och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värde för kunderna.

Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov. Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar i kundmötet

Under 2014 levererades gemensam utveckling för cirka 450 Mkr. Under året skedde en kraftsamling inom det digitala området. Cirka 160 Mkr, investerades i förflyttningar för att förbättra länsförsäkringsbolagens kundmöten och kundmötesplatser, med syfte att förstärka kundupplevelsen.

2014 kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från ett 30-tal projekt. Här följer några exempel:

- Under året fattade länsförsäkringsbolagen ett gemensamt beslut om att investera i ett modernare systemstöd för sakförsäkring. Arbetet startades under året och kommer att pågå under flera år framåt.
- Bo kvar-försäkringen lanserades under våren. Den ger kunder som har

bolån hos oss möjlighet att försäkra sig om ekonomisk trygghet vid sjukdom, arbetslöshet och dödsfall – enkelt och prisvärt.

- Länsförsäkringars öppna sidor på internet flyttades till en ny plattform. Samtidigt lanserades ett nytt utseende och fler förenklingar för kunderna. Ytterligare en nyhet var att tjänsten är responsiv, vilket innebär att tjänsterna anpassar sig storleksmässigt efter den enhet kunden surfar med på sidorna.
- Under året startade också arbetet med att flytta det inloggade mötet på internet till en ny plattform. Arbetet kommer att pågå under ett par år.
- Länsförsäkringsbolagens privatkunder fick tillgång till sin försäkringsinformation och pensionssparande via mobila tjänster.
- Lantbrukskunder och skogsägare fick en ny app som ökar tryggheten. ”Knappen” lanserades före sommaren och kan laddas ner gratis till smartphone från Appstore och Google Play.
- Arbetet med att möjliggöra för Länsförsäkringars privatkunder att minska sin papperspost och i stället få kunddokument distribuerade digitalt till Länsförsäkringars inloggade webbtjänst eller som e-faktura till sin internetbank fortsatte under 2014. Förutsättningar för digitalisering finns nu för cirka 80 procent av volymen dokument vi skickar till våra kunder. Förändringar har bland annat genomförts för vissa produkter så att den digitala distributionen är vald som ett förstahandsval.
- Digitala vägledning inom spara och placera har förbättrats under året. Dessa ska vara ett bra stöd i rådgivningen för både kund och rådgivare.
- Mot bakgrund av den ökade konkurrensen på pensionsmarknaden och möjligheten för kunderna att flytta sitt kapital levererades ett nytt koncept under namnet ”Bevara pension”.
- Inom ramen för det gemensamma arbetet med att effektivisera kundmötena levererades bland annat möjligheter till att följa upp kundmötena bättre samt en ny säljstödapplikation till företags- och lantbrukssäljare. Länsförsäkringsbolagens gemensamma projekt för Solvens II-förberedelser har under året slutfört merparten av leveranserna. ■

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Västerbotten (org nr 594001-3161) avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2014, bolagets etthundrasextionde verksamhetsår.

Verksamhetsbeskrivning

Länsförsäkringar Västerbotten har sitt verksamhetsområde i Västerbottens län. Vi erbjuder ekonomisk trygghet för privatpersoner, företag och lantbruk. Detta gör vi genom att erbjuda kunderna heltäckande försäkringsskydd i form av sak- och personförsäkringar samt spar- och låneprodukter.

För merparten av sakförsäkringsprodukterna har bolaget egen koncession. Övriga produkter förmedlas till Länsförsäkringar AB (som ägs av länsförsäkringsbolagen) och dess dotterbolag (Länsförsäkringar Liv AB, Länsförsäkringar Fonder AB, Agria Djurförsäkring AB och Länsförsäkringar Bank AB).

Verksamheten innefattar också delaktighet i olika gemensamma återförsäkringsaffärer inom länsförsäkringsgruppen.

Total affärsvolym

Den totala volymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående:

Mkr	2014	2013
SAKFÖRSÄKRING, PREMIEINKOMST		
Egen affär		
Direkt egen affär	690	645
Mottagen återförsäkring	141	37
LIVFÖRSÄKRING		
Livförsäkring, premieinkomst	214	225
Livförsäkring, förvaltad kapital	4 203	3 982
FINANSIELLA TJÄNSTER		
Bank (inlåning 31/12)	3 171	2 894
Bank (utlåning 31/12)	5 550	4 934
Fonder (marknadsvärde 31/12)	703	561

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Västerbotten ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB med dotterbolag.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringstagare. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer de fullmäktigeledamöter som ska företräda dem på bolagsstämman.

Bolagsstämman utser sju ledamöter till bolagets styrelse. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen. Antalet anställda, löner, ersättningar och sociala kostnader framgår av notuppläsning i slutet av årsredovisningen.

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB det fristående bolaget Länsförsäkringar Mäklarservice AB. Länsförsäkringar Mäklarservice AB har till uppgift att fungera som en servicekanal mellan försäkringsmäklare och länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Västerbotten äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar AB och Länsförsäkringar Bank AB det fristående bolaget Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Länsförsäkringar Västerbotten äger Länskraven Fastigheter i Umeå AB och Fastighetsbolaget Fabriken AB.

Resultat och ekonomisk ställning

Koncernens resultat före skatt uppgick till 234,3 (222,1) Mkr och årets resultat till 180,2 (176,8) Mkr.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 38,5 (3,5) Mkr efter avdragen återbäring och rabatter med 51,5 (45,4) Mkr.

Av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen framgår resultat, ekonomisk ställning och nyckeltal.

Skadeutfall

Årets försäkringssersättningar före (inklusive skaderegleringskostnader), uppgick för moderbolaget till 448,8 (465,6) Mkr, vilket är i nivå med vad som kalkylerats. Utmärkande under året är att vi haft ovanligt många åskskador under sommaren. Vi drabbades också av flera stora bränder inom produktionslantbruk, vilket gör att kostnaderna för brand ökat jämfört med föregående år. Antalet inbrott har ökat i länet och det märks också i vår skadeutveckling.

Vi har haft en kraftig ökning av antalet skador inom både motorfordonsförsäkring och kombinerad försäkring. Det är en följd av beståndsökningen och paketeringen av boendeprodukten som genomfördes 2013.

I vårt skadeförebyggande arbete har vi ett långsiktigt perspektiv för att öka medvetenheten och förändra beteenden. Våra fokusområden är, precis som tidigare, trafik, vatten och brand. Inom trafikområdet planerar vi för en större satsning på temat attityder och beteenden i trafiken, en kampanj som kommer att synas under en längre tid.

Kapitalförvaltning

Värdet på placeringstillgångarna uppgick vid verksamhetsårets slut till 3 298,3 (2 858,0) Mkr enligt följande struktur:

	2014		2013	
Placeringar Mkr		%		%
Obligationer, räntebärande och lån	1 360,8	41,3	1 067,3	37,3
Aktier, andelar och optioner	1 772,0	53,7	1 612,8	56,4
Fastigheter ¹⁾	165,5	5,0	177,9	6,3
Summa	3 298,3	100,0	2 858,0	100,0

¹⁾ Skillnad mellan redovisat värde och fastighetslån.

Likvida medel uppgick vid verksamhetsårets slut till 220,8 (138,7) Mkr. Värdet på aktieinnehav i Länsförsäkringar AB uppgick till 619,0 Mkr och baserades på aktievärdet per 2014-09-30. Den totala avkastningen på placeringar och likvida medel uppgick till 210,3 (274,6) Mkr,

medan direktavkastningen uppgick till 58,4 (58,8) Mkr.

Väsentlig händelse

Överlåtelse av trafikförsäkring under avveckling

Länsförsäkringar Sak har per 2014-12-30 överlåtit ett bestånd av trafikförsäkringar under avveckling till Länsförsäkringar Västerbotten. Överlåtelsen innefattar försäkringsbestånd som tecknats av Länsförsäkringar Sak i Västerbotten fram till och med 2004 och innehåller trafikskador som ännu är oreglerade samt de skadelivräntor som hör till trafikförsäkringsbeståndet. De skadereserver som överlåtits till Länsförsäkringar Västerbotten återförsäkras i sin helhet i Länsförsäkringar Sak, för att i nästa led kvotåterförsäkras till länsförsäkringsbolaget. Syftet är att utjämna resultatet i hela länsförsäkringsgruppen.

Totalt överläts och återförsäkrades åtaganden motsvarande 285 Mkr till Länsförsäkringar Västerbotten, varav 182 Mkr avser skadelivräntor

Nyteckning av trafikförsäkring, med undantag för viss företagsmotoraffär, övergick till Länsförsäkringar Västerbotten förfallomånadsvis 2004 och det nu överlåtna beståndet avser skador för försäkringar med huvudförfallodag 2004 eller tidigare.

Den överlåtna affären ger upphov till en resultateffekt om -17 Mkr vid övertagandet, då bolaget omvärderar reserverna till de redovisningsprinciper som bolaget tillämpar.

Händelser efter balansdagen

Bolaget har inte fått kännedom om några väsentliga händelser efter balansdagen som påverkar det finansiella resultatet och den ekonomiska ställningen per 2014-12-31.

Risker i verksamheten

I januari 2016 kommer ett nytt regelverk, Solvens II, att införas för försäkringsbolag inom Europa. Solvens II syftar till att ytterligare säkerställa att bolagen har ett sunt risktagande i den löpande verksamheten. Regelverket kommer att innebära förändringar både i framräkandet av solvenskapital, samt bolagets interna kontroll och styrning. Syftet med regel-

verket är att öka tryggheten för kunderna och är skapat i ljuset av den globala finanskrisen. Införandet av Solvens II innebär att det behövs påtagligt större resurser för kontroll och rapportering i ett bolag som vårt. Solvens II och motsvarigheten inom bank – Basel III – kommer att kräva starkare konsolidering för försäkringsbolag och banker. Finansinspektionen har beslutat att följa de förberedande riktlinjerna inför Solvens II. De förberedande riktlinjerna tillämpas från och med 1 januari 2014 till Solvens II regelverket börjar tillämpas. Bolaget har rapporterat en FLAOR rapport, Forward Looking Assessment of own Risks, för 2014 till Finansinspektionen.

Länsförsäkringar Västerbotten har under 2014 fortsatt arbetet med att förbereda bolaget för det kommande regelverket.

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Skadeprocenten för egen räkning (f e r) har under den senaste femårsperioden varit stabil. Den mottagna affären innehåller i huvudsak svensk affär.

För att reducera risktagandet har försäkringsriskerna under år 2014 också varit begränsade med hjälp av återförsäkring. Den högsta kostnad som kan ha belastat bolaget vid skada för en enskild risk eller vid en händelse, till exempel storm, har uppgått till 10 Mkr (1,5 Mkr för ansvar och rättsskydd samt 1 Mkr för motorfordon). Dessutom har resultaträkningen varit återförsäkrad på ett sådant sätt att om den sammanlagda skadekostnaden efter ovan nämnda återförsäkring överstiger 90 procent av premieintäkten f e r (exklusive trafik) betalar återförsäkraren 100 procent härav. Skyddet är beloppsbegränsat till 20 procent av premieintäkten f e r (exklusive trafik). Trafikaffären har ett separat återförsäkringskydd där den högsta kostnad som faller på bolaget vid skada på enskild risk eller händelse uppgår till 2 Mkr.

Marknadsrisk

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat marknadsrisk bestående av aktiekursrisk, valutarisk, fastighetsrisk, motpartsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en

mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Miljö

I allt som Länsförsäkringar Västerbotten arbetar med står hållbarhetsfrågan i fokus. Frågorna är väl integrerade i den dagliga verksamheten. Hållbarhet betyder för oss ett långsiktigt ansvarstagande inom en mängd frågor som berör oss alla; miljöansvar, ekonomiskt, socialt och etiskt ansvar. Målet är att vår verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till ett gott liv inte äventyras.

Arbetet med att minska antalet skador samt minska effekterna av redan inträffade skador ger en stor positiv miljöeffekt. En viktig del i vårt miljöarbete är därför att sprida den kunskapen till kunder och leverantörer. Med ett lokalt engagemang och med många små åtgärder bidrar vi till ett mer ekologiskt och hållbart samhälle.

Miljöarbetet kan delas in i följande områden:

• Internt miljöarbete

Vi är certifierade enligt ISO 14001 sedan många år tillbaka. I miljösystemet målsätter vi bland annat energiförbrukningen i våra fastigheter och koldioxidutsläppen vid tjänsteresor. Vi har mycket goda resultat på dessa mål, med en minskad energianvändning och minskade koldioxidutsläpp varje år från det vi blev certifierade.

• Förebygga skador

Varje skada innebär miljöpåverkan i form av energiförbrukning, sanering, transporter, materialanvändning och avfall. Vi försöker att i så många möten som möjligt informera våra kunder var de största riskerna finns och hur man enkelt kan undvika dem.

• Reparation och underhåll

Vatten-, brand- och motorskador är det som påverkar miljön allra mest. När oturen har varit framme så behöver skadan repareras. Våra verkstäder har individuella mål på att minska användandet av nya delar i bilskadereparationer.

- **Produkter och tjänster**

I våra fastigheter använder vi 100 % förnybar el.

- **Ökad kunskap**

Vi arbetar på många olika sätt med att öka kunskapen kring miljöfrågor som har koppling till vår verksamhet. Bland annat utbildar vi byggentreprenörerna i hur skadan ska åtgärdas för att det ska bli så liten miljöpåverkan som möjligt, och att åtgärden ska vara hållbar i framtiden.

- **Investeringar**

Som kund hos Länsförsäkringar kan man välja att investera i miljöinriktade fonder.

Medarbetare

Ett gott ledarskap och ett bra arbetsklimat, tillsammans med engagerade medarbetare, är viktiga delar för att attrahera

och behålla kompetens i bolaget. Vi har under året genomfört en medarbetarundersökning med goda resultat, och med en svarsfrekvens på 99 procent ger undersökningen ett bra underlag att använda i det fortsatta förbättringsarbetet.

Efter många år av låga sjuktal ser vi under 2014 ett något högre värde än tidigare. Ett fortsatt fokus på att minska sjukfrånvaron kommer att ske via ett strukturerat arbete i bolagets arbetsmiljöledningssystem.

Under året har samtliga chefer i bolaget genomgått en fortbildning inom ramen för vårt ledarutvecklingsarbete.

För sjunde året i rad är Länsförsäkringar rankade som den populäraste arbetsgivaren i försäkringsbranschen. För att stärka vårt arbetsgivarvarumärke har Länsförsäkringar Västerbotten under året fortsatt arbetet med aktiviteter på Umeå universitet.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Västerbotten (594001-3161) samt de helägda dotterbolagen Läns-skruven Fastigheter i Umeå AB (556937-0843) och Fastighetsbolaget Fabriken AB (596934-3956). Koncernredovisning är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 458,9 (1 326,7) Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att:

Årets resultat	
i moderbolaget	94 363 230 kr
Balanserat resultat	1 277 895 218 kr
Summa	1 372 258 448 kr

Balanseras i ny räkning.

Finansiella rapporter

Femårsöversikt för Koncernen

Från och med år 2013 redovisas koncernens siffror. Tidigare år har inte räknats om då inga väsentliga skillnader har bedömts föreligga och avser därmed moderbolagets siffror.

Mkr	2014	2013	2012	2011	2010
RESULTAT					
Premieintäkter, f e r	629,8	596,5	558,1	530,5	519,4
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	26,1	28,9	30,7	33,8	16,0
Försäkringsersättningar, f e r	-449,3	-466,3	-414,5	-416,1	-356,2
Driftskostnader, f e r	-112,0	-110,2	-100,5	-96,3	-99,3
Övriga tekniska kostnader	-4,6	-	-8,8	-	-
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	90,0	48,9	65,0	51,9	79,9
Återbäring och rabatter	-51,5	-45,4	-41,2	-38,0	-41,5
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	38,5	3,5	23,8	13,9	38,4
Finansrörelsens resultat	201,7	234,8	164,4	-163,3	169,7
Övriga intäkter och kostnader	-5,9	-16,2	-12,4	-3,9	-12,8
Resultat före dispositioner och skatt	234,3	222,1	175,8	-153,3	195,3
ÅRETS RESULTAT	180,2	176,8	131,5	-132,7	125,9
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar	3 324,3	2 881,9	2 549,2	2 354,6	2 456,0
Premieinkomst, f e r (P)	651,8	624,5	571,4	545,9	520,7
Försäkringstekniska avsättningar, f e r	1 346,4	1 014,7	923,9	885,0	817,9
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 003,8	1 823,6	1 158,1	1 026,6	1 159,2
Uppskjuten skatt	316,8	263,9	81,9	55,6	105,1
Obeskattade reserver	-	-	626,5	609,5	583,8
Konsolideringskapital (K)	2 320,6	2 087,5	1 866,5	1 691,7	1 848,1
Konsolideringsgrad (K/P)	356%	334%	327%	310%	355%
Kapitalbas	2 325,2	2 086,8	1 861,3	1 686,2	1 843,3
Erforderlig solvensmarginal	136,7	114,5	105,2	100,5	96,6
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent, f e r	71,3%	78,2%	74,3%	78,4%	68,6%
Driftskostnadsprocent, f e r	17,8%	18,5%	18,0%	18,2%	19,1%
Totalkostnadsprocent, f e r	89,1%	96,7%	92,3%	96,6%	87,7%
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning	1,9%	2,1%	2,4%	2,6%	2,1%
Totalavkastning	6,7%	9,6%	8,1%	-4,9%	9,6%

Resultaträkning Koncernen

Tkr	Not	2014	2013
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst	3	831 073	681 183
Premier för avgiven återförsäkring		-179 310	-56 717
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-21 914	-27 981
		629 849	596 485
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	26 115	28 912
Försäkringsersättningar, f e r			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-480 121	-414 969
Återförsäkrares andel		39 044	11 542
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador, f e r</i>			
Före avgiven återförsäkring		-118 635	-91 338
Återförsäkrares andel		110 378	28 504
		-449 334	-466 261
Driftskostnader	6	-111 998	-110 191
Övriga tekniska kostnader	7	-4 583	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		90 049	48 945
Återbäring och rabatter		-51 517	-45 413
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		38 532	3 532
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		38 532	3 532
Finansrörelsen			
Kapitalavkastning, intäkter	8,11	142 598	155 281
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9,11	124 227	168 249
Kapitalavkastning, kostnader	10,11	-29 440	-50 828
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9,11	-9 529	-9 030
Finansrörelsens resultat före överföring av kapitalavkastning till försäkringsrörelsen		227 856	263 672
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-26 115	-28 912
Finansrörelsens resultat		201 741	234 760
Övriga intäkter	12	70 760	60 929
Övriga kostnader	12	-76 734	-77 116
		-5 974	-16 187
Resultat före skatt		234 299	222 105
Skatt på årets resultat	13	-54 070	-45 270
ÅRETS RESULTAT		180 229	176 835

Rapport över totalresultatet

Tkr	2014	2013
Årets resultat	180 229	176 835
Övrigt totalresultat	-	-
Summa totalresultat för året	180 229	176 835

Resultaträkning Moderbolaget

Tkr	Not	2014	2013
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst	3	831 073	681 183
Premier för avgiven återförsäkring		-179 310	-56 717
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-21 914	-27 981
		629 849	596 485
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	26 115	28 912
Försäkringsersättningar, f e r			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-479 589	-414 303
Återförsäkrars andel		39 044	11 542
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador, f e r</i>			
Före avgiven återförsäkring		-118 635	-91 338
Återförsäkrars andel		110 378	28 504
		-448 802	-465 595
Driftskostnader	6	-111 260	-109 252
Övriga tekniska kostnader	7	-4 583	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		91 319	50 550
Återbäring och rabatter		-51 517	-45 413
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		39 802	5 137
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		39 802	5 137
Finansrörelsen			
Kapitalavkastning, intäkter	8, 11	142 192	135 358
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 11	127 427	168 249
Kapitalavkastning, kostnader	10, 11	-29 428	-50 808
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9, 11	-8 229	-6 530
Finansrörelsens resultat före överföring av kapitalavkastning till försäkringsrörelsen		231 962	246 269
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-26 115	-28 912
Finansrörelsens resultat		205 847	217 357
Övriga intäkter	12	70 760	60 929
Övriga kostnader	12	-76 195	-76 424
		-5 435	-15 495
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		240 214	206 999
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till säkerhetsreserv		-116 000	-41 900
Avsättning till periodiseringsfond		-	-
		-116 000	-41 900
Resultat före skatt		124 214	165 099
Skatt på årets resultat	13	-29 851	-37 071
ÅRETS RESULTAT		94 363	128 028

Rapport över totalresultatet

Tkr	2014	2013
Årets resultat	94 363	128 028
Övrigt totalresultat	-	-
Summa totalresultat för året	94 363	128 028

Resultatanalys Moderbolaget

Tkr	Direkt försäkring av svenska risker						Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
	Totalt	Sjuk- och olycksfall	Hem, Villa och Fritidshus	Lantbruk, Företag, Fastighet	Motorfordon	Trafik		
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT								
Premieintäkt, f e r (not 1 och not 4)	629 849	20 868	151 599	127 741	181 582	8 129	489 919	139 930
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	26 115	2 739	3 538	3 686	3 008	6 421	19 392	6 723
Försäkringsersättningar, f e r (not 2 och not 4)	-448 802	-12 471	-114 013	-99 711	-121 289	46 551	-300 933	-147 869
Återbäring och rabatter (not 3)	-51 517	-3 181	-19 692	-4 391	-14 476	-9 777	-51 517	
Driftskostnader, f e r	-111 260	-4 226	-27 634	-26 389	-28 394	-24 507	-111 150	-110
Övriga tekniska kostnader	-4 583	-	-	-	-	-4 583	-4 583	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	39 802	3 729	-6 202	936	20 431	22 234	41 128	-1 326
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat föregående år	5 137	-9 556	-12 891	-14 982	8 668	17 544	-11 217	16 354
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	43 219	6 487	6 059	1 983	-925	22 757	36 361	6 858
Återförsäkrares andel	-1 900	705	-656	2 257	-57	-4 149	-1 900	-
Avvecklingsresultat, f e r	41 319	7 192	5 403	4 240	-982	18 608	34 461	6 858
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	312 633	10 239	78 453	67 253	87 249	67 493	310 687	1 946
Avsättning för oreglerade skador	1 381 667	103 723	70 884	104 698	30 604	627 308	937 217	444 450
Avsättning för återbäring och rabatter	764	-	152	612	-	-	764	-
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	1 695 064	113 962	149 489	172 563	117 853	694 801	1 248 668	446 396
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	348 647	11 142	1 117	16 823	415	319 150	348 647	-
NOT 1								
Premieintäkt, f e r	629 849	20 868	151 599	127 741	181 582	8 129	489 919	139 930
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	831 073	22 301	162 313	166 857	191 827	146 801	690 099	140 974
Premier för avgiven återförsäkring	-179 310	-125	-7 908	-34 969	-1 815	-134 493	-179 310	-
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-21 914	-1 308	-2 806	-4 147	-8 430	-4 179	-20 870	-1 044
NOT 2								
Försäkringsersättningar, f e r	-448 802	-12 471	-114 013	-99 711	-121 289	46 551	-300 933	-147 869
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-479 589	-13 332	-115 711	-119 237	-124 183	-81 784	-454 247	-25 342
Återförsäkrares andel	39 044	1 504	3 221	22 535	4 714	7 070	39 044	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador, f e r								
Före avgiven återförsäkring	-118 635	156	2 424	6 900	-517	-5 071	3 892	-122 527
Återförsäkrares andel	110 378	-799	-3 947	-9 909	-1 303	126 336	110 378	-
NOT 3								
Återbäring och rabatter	-51 517	-3 181	-19 692	-4 391	-14 476	-9 777	-51 517	-
Återbäring	-	-	-	-	-	-	-	-
Rabatter	-51 517	-3 181	-19 692	-4 391	-14 476	-9 777	-51 517	-
NOT 4								
Effekter av överlåtelse av trafikförsäkring under avveckling 2014-12-30 i resultatanalysen. (Se väsentliga händelser i förvaltningsberättelse).								
Premieintäkt f.e.r	629 849	20 868	151 599	127 741	181 582	8 129	489 919	139 930
Premieintäkt f.e.r – exkl. beståndsöverlåtelse	646 579	20 868	151 599	127 741	181 582	127 811	609 601	36 978
Försäkringsersättningar f.e.r	-448 802	-12 471	-114 013	-99 711	-121 289	46 551	-300 933	-147 869
Försäkringsersättningar f.e.r – exkl. beståndsöverlåtelse	-448 190	-12 471	-114 013	-99 711	-121 289	-73 131	-420 615	-27 575

Rapport över finansiell ställning Koncernen

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastighet	14	117 700	125 800
Rörelsefastighet	14	73 331	75 175
Aktier och andelar i intresseföretag	17	9 703	9 703
Aktier och andelar	18, 22	1 751 735	1 589 879
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 22	1 290 834	982 521
Utlåning till kreditinstitut	20, 22	70 000	84 744
Derivat	21, 22	10 520	13 304
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		484	739
		3 324 307	2 881 865
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	29	348 647	238 268
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	23	209 021	191 696
Fordringar avseende återförsäkring		20 821	17 747
Övriga fordringar		61 852	29 426
		291 694	238 869
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	24	4 079	4 972
Likvida medel		220 842	138 725
		224 921	143 697
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	25	4 778	6 885
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	6 447	6 161
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		28 015	24 381
		39 240	37 427
SUMMA TILLGÅNGAR		4 228 809	3 540 126

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reserver		544 875	496 883
Balanserande vinstmedel		1 278 710	1 149 867
Årets resultat		180 229	176 835
		2 003 814	1 823 585
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	28	312 633	290 720
Oreglerade skador	29	1 381 667	961 562
Återbäring och rabatter	30	764	725
		1 695 064	1 253 007
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	31	12 864	15 131
Skatter	32	316 800	264 196
Övriga avsättningar		3 332	3 493
		332 996	282 820
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		26 410	26 040
Skulder avseende återförsäkring		2 719	2 398
Skulder till kreditinstitut	33	25 504	23 072
Övriga skulder	34	45 278	38 689
		99 911	90 199
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	97 024	90 515
		97 024	90 515
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 228 809	3 540 126

Balansräkning Moderbolaget

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	14	154 000	150 800
<i>Placeringar i koncern- och intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	15	31 538	38 338
Lån till koncernföretag	16	18 000	18 084
Aktier och andelar i intresseföretag	17	9 703	9 703
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	18, 22	1 751 735	1 589 879
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 22	1 290 834	982 521
Utlåning till kreditinstitut	20, 22	70 000	65 000
Derivat	21, 22	10 520	13 304
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		484	739
		3 336 814	2 868 368
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	29	348 647	238 268
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	23	209 021	191 696
Fordringar avseende återförsäkring		20 821	17 747
Övriga fordringar		63 553	29 304
		293 395	238 747
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	24	4 079	4 972
Kassa och bank		216 354	136 807
		220 433	141 779
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	25	4 778	6 898
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	6 447	6 161
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		27 986	24 353
		39 211	37 412
SUMMA TILLGÅNGAR		4 238 500	3 524 574

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reservfond		8 175	8 175
Balanserat resultat		1 277 895	1 149 867
Årets resultat		94 363	128 028
		1 380 433	1 286 070
Obeskattade reserver			
Utvärderingsfond		23 413	23 413
Säkerhetsreserv		719 236	603 236
Periodiseringsfond	27	41 800	41 800
		784 449	668 449
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	28	312 633	290 720
Oreglerade skador	29	1 381 667	961 562
Återbäring och rabatter	30	764	725
		1 695 064	1 253 007
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	31	12 864	15 131
Skatter	32	146 578	117 961
Övriga avsättningar		3 332	3 493
		162 774	136 585
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		26 410	26 040
Skulder avseende återförsäkring		2 719	2 398
Skulder till kreditinstitut	33	25 504	23 072
Övriga skulder	34	65 074	38 591
		119 707	90 101
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	96 073	90 362
		96 073	90 362
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 238 500	3 524 574

POSTER INOM LINJEN

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

För försäkringstekniska avsättningar (f e r) registerförda tillgångar		
Byggnader och mark	–	–
Aktier och andelar	37 011	3 079
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 284 241	972 497
Fordringar avseende direkt försäkring	105 950	100 047
Fordringar avseende återförsäkring	–	–
Kassa och bank	–	–
Summa	1 427 202	1 075 623
Fastighetsinteckningar	31 512	31 512
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	–	–
Ansvarsförbindelse TFF	2	–
Åtaganden	38	3 214

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen

Tkr				Summa eget kapital
	Reserver	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående balans 2013-01-01	8 175	1 018 375	131 492	1 158 042
Omföring föregående års resultat	–	131 492	–131 492	–
Förändring av reserver	488 708			488 708
Totalt resultat				
Årets resultat			176 835	176 835
Övrigt totalresultat			–	–
Summa totalresultat			176 835	176 835
Utgående balans 2013-12-31	496 883	1 149 867	176 835	1 823 585
Ingående balans 2014-01-01	496 883	1 149 867	176 835	1 823 585
Omföring föregående års resultat	496 883	176 835	–176 835	–
Förändring av reserver	47 992	–47 992		–
Totalt resultat				
Årets resultat		–	180 229	180 229
Övrigt totalresultat		–	–	–
Summa totalresultat			180 229	180 229
Utgående balans 2014-12-31	544 875	1 278 710	180 229	2 003 814

Moderbolaget

Tkr	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital	
	Reservfond	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående balans 2013-01-01	8 175	1 018 375	131 492	1 158 042
Omföring föregående års resultat	–	131 492	–131 492	–
Totalt resultat				
Årets resultat			128 028	128 028
Övrigt totalresultat			–	–
Summa totalresultat			128 028	128 028
Utgående balans 2013-12-31	8 175	1 149 867	128 028	1 286 070
Ingående balans 2014-01-01	8 175	1 149 867	128 028	1 286 070
Omföring föregående års resultat	–	128 028	–128 028	–
Totalt resultat				
Årets resultat			94 363	94 363
Övrigt totalresultat			–	–
Summa totalresultat			94 363	94 363
Utgående balans 2013-12-31	8 175	1 277 895	94 363	1 380 433

Kassaflödesanalys

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Försäkringsverksamheten				
Inbetalda premier	817 194	676 865	817 194	676 865
Utbetalda skador	–470 369	–417 420	–470 369	–417 420
Utbetalningar avseende driftskostnader	–114 938	–109 093	–114 938	–109 093
Återbäring	–1	–1	–1	–1
Rabatter	–53 552	–47 999	–53 552	–47 999
Återförsäkras andel av				
Inbetalda premier	–179 310	–56 717	–179 310	–56 717
Utbetalda skador	33 736	17 065	33 736	17 065
Placeringsverksamheten				
Erhållna utdelningar på aktier och liknande värdepapper	32 298	26 915	32 298	26 915
Erhållna räntebetalningar på räntebärande värdepapper	28 881	38 517	28 581	38 517
Realiserade vinster på placeringstillgångar (netto)	35 064	44 085	35 064	24 341
Nettoinvesteringar i placeringsverksamheten				
Aktier	–23 765	127 075	–23 765	127 075
Räntebärande	–142 236	–178 412	–142 236	–178 412
Övriga lån	6 468	–	6 468	–
Utlåning till kreditinstitut	–5 000	–84 744	–5 000	–65 000
Derivat	1 355	16 363	1 355	16 363
Fastigheter	–	–53 318	–	1 682
Kassaflöde från fastighetsförvaltning (netto)	6 713	5 978	4 359	4 659
Övrigt kassaflöde från den löpande verksamheten	7 634	–18 502	7 634	–17 800
Kassaflöde från den löpande verksamheten före betalda räntor och inkomstskatter	–19 828	–13 343	–22 482	41 040
Betalda räntor	–166	–292	–166	–171
Betalda skatter	7 046	–505	7 046	–505
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–12 948	–14 140	–15 602	40 364
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Lämnat lån	–	–	84	–18 084
Aktier och andelar i koncernföretag	–	–	–	–38 338
Aktier och andelar i intresseföretag	–	–	–	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–	–	84	–56 422
Kassaflöde i samband med beståndsöverlåtelse 2014-12-30	95 065	–	95 065	–
Årets kassaflöde	82 117	–14 140	79 547	–16 058
Kassa och bank				
Kassa och bank vid årets början	138 725	152 865	136 807	152 865
Kassa och bank vid årets slut	220 842	138 725	216 354	136 807
Förändring kassa och bank	82 117	–14 140	79 547	–16 058

Noter till finansiella rapporter

Årsredovisningen avges per den 31 december 2014 och avser Länsförsäkringar Västerbotten, org.nr. 594001-3161, med säte i Umeå. Adressen till huvudkontoret är Nygatan 19, 901 04 Umeå

1 REDOVISNINGSPRINCIPER

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Redovisningen presenteras i svenska kronor och samtliga beloppsuppgifter anges i tusental kronor (tkr) om inget annat anges.

Överensstämmelse med normgivning och lag

De finansiella rapporterna och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med av EU antagna internationella redovisningsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av IFRS Interpretations Committee, såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas också Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter samt rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Ledningens uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i

nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2, där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Nya och ändrade standarder och tolkningar

Ett antal nya och ändrade standarder och tolkningar har trätt i kraft och gäller för räkenskapsåret 2014.

IFRS 10 Koncernredovisning ersätter de delar av IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter som inriktar sig på när och hur ett ägarföretag ska upprätta koncernredovisning. Syftet med IFRS 10 är att det endast ska finnas en grundförutsättning för konsolidering av samtliga företag oavsett karaktären på investeringsobjektet. Den grundförutsättningen är bestämmande inflytande.

IFRS 12 Upplysningar om andelar i andra företag ska tillämpas för företag som innehar andelar i dotterföretag, samarbetsarrangemang, intresseföretag eller strukturerade företag som inte konsolideras. IFRS 12 fastställer mål för upplysningar och specificerar de upplysningar som ett företag måste lämna som minimum för att uppfylla dessa mål. Företag ska lämna information som hjälper användare av dess finansiella rapporter att bedöma karaktären av och risker hänförliga till innehav i andra enheter, samt den påverkan som dessa innehav har på företagets finansiella rapporter.

Övriga nya och ändrade standarder och tolkningar som trätt ikraft bedöms inte haft någon väsentlig inverkan på Bolagets finansiella rapporter 2014.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

Vid upprättandet av Bolagets finansiella rapporter per 31 december 2014 finns det standarder och tolkningar som publicerats av International Accounting Standards Board (IASB) men ännu ej trätt i kraft. Nedan beskrivs de nya och ändrade standarder och tolkningar som bedöms få påverkan på Bolagets finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

IFRS 9 Finansiella instrument utfärdades den 24 juli 2014 och ska ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden är utgiven i faser där den version som gavs ut i juli 2014 ersätter alla de tidigare versionerna. Standarden innehåller nya krav för klassificering och värdering av finansiella instrument, för bortbokning, nedskrivning och generella regler för säkringsredovisning. Den så kallade makrohedging-delen har lyfts ut till ett eget projekt. Standarden är obligato-

risk för perioder som börjar 1 januari 2018 och den är ännu inte antagen av EU.

IFRS 15 Revenue from contracts with customers utfärdades den 28 maj 2014 och ska ersätta IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. Tillämpning av IFRS 15 är obligatorisk för samtliga IFRS rapporterande företag från och med räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2017 eller senare. IFRS 15 innebär en modell för intäktsredovisning för nästan alla inkomster som uppkommer genom avtal med kunder, med undantag för leasingavtal, finansiella instrument och försäkringsavtal. Däremot om delar i ett försäkringskontrakt måste särskiljas eller bedöms vara ett investeringskontrakt i sin helhet är den tillämplig för delar som bedöms utgöra en tjänst.

IASB har i flera år arbetat med en ny redovisningsstandard för försäkringskontrakt, IFRS 4 fas II. Ett nytt Exposure Draft (ED) gavs ut i juni 2013. Prognosen är att standarden ska vara klar den 1 januari 2015 med en implementeringsperiod om tre år på grund av att man räknar med att företagen behöver god tid på sig för implementering.

Dessa nya standarder kommer att påverka Bolagets finansiella rapportering men omfattningen av påverkan har ännu inte analyserats och kvantifierats.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken Balanserade vinstmedel.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten $f_e r$ samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador $f_e r$ under året. Använda räntesatser utgörs av medelvärdet för en fem-årig statsobligation de senaste fem åren $+ 1\%$ -enhet för olycksfalls- och trafikaffär samt av medelvärdet för 90-dagars statsskuldsväxlar under året $+ 2\%$ -enheter för övrig affär.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och ansvarsförbindelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och ansvarsförbindelser. Anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna. Förvärvsrelaterade kostnader vid rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3 som kostnader i resultaträkningen i de perioder då de uppkommer och tjänsterna erhålls. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt ansvarsförbindelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovi-

sas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande justerat för avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

INTÄKTER

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Västernorrland erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess hel-

ägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (det vill säga kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när Länsförsäkringar Västernorrland blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Detta gäller även då faktura ännu inte mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderas till verkligt värde, redovisas faktiska ränteintäkter och räntekostnader. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för

finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen, består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, till exempel courtage för dessa instrument, kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 22.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkringar Västerbotten förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier, såsom till exempel Länsförsäkringar AB, ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Västerbotten alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom när redovisningslagstiftningen inte medger detta. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern- och intresseföretag samt av obligationer och räntebärande värdepapper.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder. Köp och försäljningar av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer att lån eller fordringar är i behov av nedskrivningar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden. Alla derivat med negativa marknadsvärden klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektiva ränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv

marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Derivat. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Västerbottens innehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Verkligt värde på derivat som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom en användning av värderingsmodeller som är etablerade på marknaden. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten till derivatet, som är högt ratade svenska finansiella institut.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

ÖVRIGA TILLGÅNGAR

Rörelsefastigheter

Länsförsäkringar Västerbotten redovisar rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Länsförsäkringar Västerbotten har valt att värdera rörelsefastigheten till dess verkliga värde vid övergångstidpunkten (2013-01-01) och att använda detta verkliga värde som antaget anskaffningsvärde per denna tidpunkt. Det antagna anskaffningsvärdet är fördelat på komponenter vid övergångstidpunkten och kvarvarande avskrivningstider för respektive komponent är fastställt. Rörelsefastigheter redovisas i balansräkningen för koncernen

och avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Rörelsefastigheterna skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas anskaffningsvärde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 20-100 år för dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats som ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Markanläggning	20 år
- Stomme	100 år
- Yttertak	40 år
- Fasad	50 år
- Fönster	50 år
- Badrum/Våtrum	40 år
- Lägenheter	25 år
- Stammar	50 år
- Hissar	40 år

Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskaffas läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträngöras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Extern värdering sker normalt var

tredje år. Åren där emellan värderas fastigheterna internt enligt samma metod som externa värderare använder i sina kassaflödesanalyser, se not 14. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en kombinerad tillämpning av orsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Kostnader som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att kostnaden uppkommer.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Västerbotten till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid uträngöring eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller uträngöring av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Beräknade nyttjandeperioder på inventarier och installationer är 5 år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt

tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper samt förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod eller som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen. För andra tillgångar görs en beräkning om det finns en indikation på att nedskrivningsbehov föreligger. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Västerbotten tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på ska-

dans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Västerbottens försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4. Detta innebär inte någon förändring jämfört med tidigare redovisning.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid samt att korrigering görs utifrån ett antagande om viss annullation i terminspremierna.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador och avsättning för återbäring och rabatter. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåtillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåtillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Med undantag för skadelivräntor så diskonteras inte avsättning för oreglerade skador. Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2013:23. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Rabatter som inte är riskrelaterade och återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring och rabatter". I noten 3 till resultatanalysen framgår fördelning mellan återbäring och rabatter.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats med diskontering. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovi-

sade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Avskrivningstiden för aktiverade anskaffningskostnader är tolv månader.

ANDRA REDOVISNINGSPRINCIPER AV BETYDELSE

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsätt-

ning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad dels för att annullationsansvaret bara är treårigt och dels för att denna del av ersättningen enbart uppgår till cirka 1 mkr per år. Bolaget sätter dock av till en annullationsreserv som uppgår till cirka 25 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västerbotten ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Bolaget intäktas därför ej ersättning motsvarande 80 procent av befarade kreditförluster.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Upp-

skjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggnads genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Anställda i Länsförsäkringar Västerbotten födda 1955 eller tidigare, har enligt kollektivavtal rätt att gå i pension vid 62–65 års ålder. De som väljer att utnyttja denna möjlighet får för tiden mellan vald och ordinarie pensionsålder en ersättning från arbetsgivaren med maximalt 65 procent av slutlönen. För ytterligare upplysningar se not 31.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Moderbolagets årsredovisning är därför upprättad enligt IFRS så långt det är förenligt med ÅRFL, RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper redovisas nedan.

Ändrade redovisningsprinciper

UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta ersätter de tidigare uttalandena UFR 3 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta och UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare. Uttalandet innebär inte någon redovisningsmässig förändring för företag som tillämpar RFR 2 varmed uttalandet tillämpas omedelbart.

Fastigheter

Samtliga fastigheter redovisas till verkligt värde och inga avskrivningar sker i redovisningen.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Prövning för nedskrivning av andelarnas värde görs när en indikation finns på att värdet minskat.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Redovisning sker i enlighet med RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Låmnade koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning. ■

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Västerbotten. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

MÅL, PRINCIPER OCH METODER FÖR BOLAGETS RISKHANTERING

Syftet med Länsförsäkringar Västerbottens riskhanteringsarbete är att identifiera, mäta och styra väsentliga risker som företaget är exponerat för både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att det finns en betryggande solvens i förhållande till riskerna. Länsförsäkringar Västerbottens sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer.

Ansaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, försäkringstekniska riktlinjer, riskpolicy, riktlinjer för kapitalförvaltningen och skuldämningspolicy. Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter.

Arbetsordningen för styrelsen finns beskrivet i ett särskilt styrdokument. Styrelsen i Länsförsäkringar Västerbotten har beslutat att ej införa ett separat revisionsutskott utan valt att i stället hantera detta ansvarsområde i styrelsen som helhet.

Styrelsen granskar och kvalitetssäkrar bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

I bolagets operativa riskorganisation finns förutom vd, en riskkontrollansvarig, en complianceansvarig och en kreditkommitté. Bolagets riskkontrollansvarige ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen och bolagets complianceansvarig, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskkontrollansvarig har även till uppgift att regelbundet rapportera om den löpande riskhanteringen till vd, styrelse och Finansinspektionen.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevanden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar regelbundet till vd och styrelse. Bolagets kreditkommitté har till uppgift att bedöma risker i kreditverksamheten för den förmedlade bankaffären.

Bolaget har därutöver en säkerhetsansvarig som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor, samt ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden.

Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB samt andra bolag i länsförsäkringsgruppen.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som förväntas införas. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: försäkringsrisk, marknadsrisk, livförsäkringsrisk, operativ risk och motpartsrisk, risken att en motpart inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolagets styrelse får en riskrapport fyra gånger per år där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget till Finansinspektionen uppgifter om bland annat kapitalbas och solvensmarginal. Från och med 2007 rapporterar bolaget även i uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stress-test som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Länsförsäkringar Västerbotten har sedan testets införande klarat av kraven med god marginal. Rapporteringen för 2014-12-31 visade en kvot på 3,6. Kapitalbufferten var 2 582 Mkr och kapitalkrav netto 722 Mkr. Motsvarande kvot för 2013-12-31 var 3,7.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Försäkringsrisker består av premierisk, reservrisk, katastrofrisk och livförsäkringsrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Per 2014-12-30 överlät Länsförsäkringar Sak AB avvecklingsaffär inom trafik till bolaget. Samtidigt övertog bolaget den skadelivränterörelse som finns

kopplad till trafikaffären. Den sammantagna överlåtelsen påverkar i huvudsak reserv- och livförsäkringsrisk inom skadeförsäkringsrisk, men även ränterisk inom marknadsrisk.

Premierisk

Premierisken är risken för förluster på grund av att det kommande årets skador blir större än förväntat, det vill säga skade- och driftskostnaderna täcks inte av premieintäkter. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att löpa på nästa räkenskapsår.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Länsförsäkringar Västerbotten gör inte någon diskontering av oreglerade skador i trafikaffären. Det innebär att bolaget inte har någon ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna i redovisningen. För beräkning av kapitalkrav för risk i den interna riskmodellen samt i Trafikljuset diskonteras försäkringstekniska avsättningarna och ränterisk beräknas.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Västerbottens verksamhetsområde är Västerbottens län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Genom det i avsnittet nedan beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Västerbotten både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp om högst 15 procent av bolagets konsolideringskapital minskat med värdet på aktier i Länsförsäkringar AB. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Livförsäkringsrisk

I samband med överlåtelsen av avvecklingsaffären inom trafik mottog även Länsförsäkringar Västerbotten livränterörelse. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför bolaget exponeras mot långlevnadsrisk.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafik.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Länsförsäkringar Västerbotten upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs det inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda självbehåll, per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB. De fastställda andelar som fördelas ut beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgrän-

ser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året begränsats till 8 mdr totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. Katastrofskydd för verksamhetsåret 2015 kommer att vara oförändrat. För katastrofskador som överstiger 8 mdr kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare cirka 4 mdr kronor. Risker som bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk och ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken ”Operativa risker”.

Premie- och reservrisken är störst i skadepportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs minst två gånger per år.

Trafikförsäkringsföreningen, TFF

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen.

Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolum för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringsföreningens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det

fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys, teckningsrisken, (Tkr)		Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1% förändring i totalkostnadsprocent	+/-	5 608	4 374
1% förändring i premienivån	+/-	8 311	6 482
1% förändring i skadefrekvens	+/-	4 488	3 501
10% förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/-	17 931	13 986

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen på nästa sida visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2004–2014 före återförsäkring. Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen nedan visar uppskattad skadekostnad respektive år och nuvarande skattning av skadekostnaden.

Finansiell risk

Länsförsäkringar Västerbotten är exponerat mot en rad olika finansiella risker genom sina finansiella tillgångar, återförsäkringstillgångar och försäkringsskulder. Den huvudsakliga finansiella risken är främst att investeringarna inte uppgår till samma summa som åtaganden för försäkringsavtal. De viktigaste riskkomponenterna är marknadsrisk, motpartsrisk (kreditrisk) och likviditetsrisk. I detta avsnitt kommer känsligheten att presenteras genom olika känslighetsanalyser.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser

Skadekostnad före återförsäkring (Mkr)

Skadeår	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattad skadekostnad:												
I slutet av skadeåret	302,8	341,7	331,6	330,0	375,6	361,4	378,3	426,7	393,3	479,2	469,7	
Ett år senare	290,7	336,2	335,5	324,1	376,6	356,9	380,0	437,4	398,5	475,5		
Två år senare	281,4	324,7	332,6	321,8	368,9	345,7	382,5	431,2	387,8			
Tre år senare	278,6	320,4	320,0	312,8	365,2	342,4	378,9	425,8				
Fyra år senare	280,0	310,9	314,8	308,8	359,8	344,5	378,2					
Fem år senare	276,6	306,1	312,8	310,2	356,8	344,9						
Sex år senare	269,6	298,2	307,3	300,2	350,0							
Sju år senare	270,1	297,8	302,7	295,2								
Åtta år senare	270,3	295,9	301,6									
Nio år senare	270,6	293,1										
Tio år senare	265,1											
Nuvarande skattning av total skadekostnad	265,1	293,1	301,6	295,2	350,0	344,9	378,2	425,8	387,8	475,5	469,7	
Totalt utbetalt	236,9	238,7	251,1	245,1	292,8	284,2	311,0	362,4	310,6	369,4	208,7	
Summa kvarstående skadekostnad	28,2	54,4	50,5	50,1	57,2	60,7	67,2	63,4	77,2	106,1	261,0	876,0
Avsättning avseende skadeår 2003 och tidigare												38,3
Avsättning avseende beståndsöverlåtelse 2014-12-30												241,9
Avsättning för skadelivräntor												181,8
Avsättning skadebehandlingsreserv												43,6
Total avsättning upptagen i balansräkningen												1381,6

påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspri-
ser. Länsförsäkringar Västerbotten har ett regelverk, en placerings- och skuldtäckningspolicy, för hur bolaget ska placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Placerings- och skuldtäckningspolicyen för kapitalförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet. Målet för bolagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och likviditet.

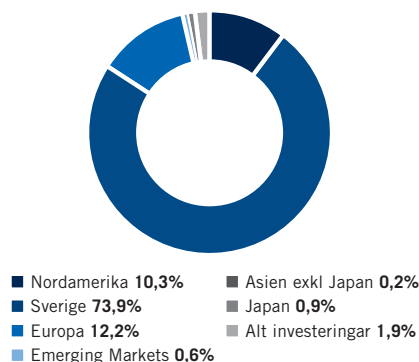
Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktieexponering på 1761,4 Mkr, exklusive aktier i helägda dotterbolag. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i Länsförsäkringar AB, svenska noterade aktier, utländska noterade aktier och aktie- och indexfonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare minskar den totala aktiekursrisken.

Känslighetsanalys aktiekursrisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i aktiekurser är minus 176,1 Mkr.

Aktieplaceringar, geografisk indelning

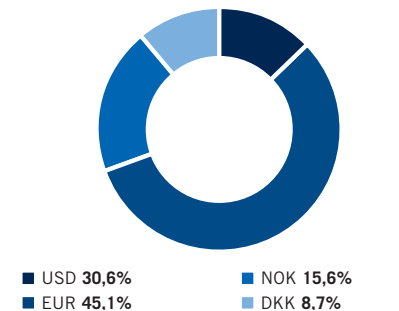

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar fördelar sig på olika geografiska regioner.

Valutakursrisk

Exponeringen mot utländsk valuta förekommer i utländska aktier, fonder samt i utländska lån, till ett sammanlagt netto värde av 401,8 Mkr.

Valutaexponering, geografisk indelning

Diagrammet ovan visar bolagets valutaexponering fördelat per valuta.

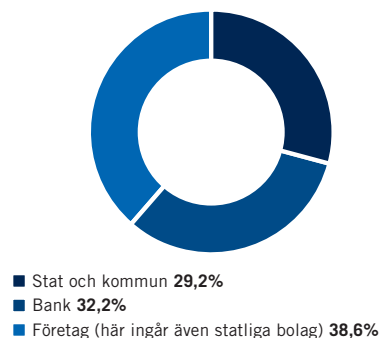
Känslighetsanalys valutakursrisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent nedgång i valutakurser är minus 40,2 Mkr.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper samt utlåning till kreditinstitut uppgår totalt till 1 360,8 Mkr. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av företagsobligationer, bostadsobligationer, realränteb obligationer och fastränteplasseringar. Värdepapperens emittenter kommer från Sverige och Europa.

Ränteplaceringar, sektorindelad

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter.

Känslighetsanalys ränterisk

Ingen diskontering sker av försäkringstekniska avsättningar, med undantag skadelivräntor, vilket innebär att ränterisken i huvudsak relateras till räntebärande tillgångar. Vid en procentenhets ränteuppgång är inverkan på resultat för räntebärande tillgångar före skatt minus 13,2 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av Länsförsäkringar Västerbottens riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Länsförsäkringar Västerbotten är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14 001. Funktioner för riskkontroll, compliance och internrevision, samt säkerhetsansvar har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har

bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuld-täckningsregler.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Länsförsäkringar Västerbotten har på balansdagen 348,6 Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förknippade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Västerbotten är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i

förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Länsförsäkringar Västerbottens strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra.

Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsgren	Sammanlagda avsättningar, f e r	Duration, år
Sjuk & olycksfall	92,6	6,2
Hem, Villa och Fritidshus	69,8	0,8
Lantbruk, Företag Fastighet	87,9	1,5
Motorfordon	30,2	0,3
Trafik	308,1	10,4
Mottagen återförsäkring	444,4	12,0
	1 033,0	9,0

Länsförsäkringar Västerbottens likviditets-exponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av nedanstående tabell för moderbolaget. Kassaflödesanalysen ger också en viss illustration av företagets likviditetssituation.

Kapitalrisker

Länsförsäkringar Västerbottens mål när man förvaltar kapital är att uppfylla de krav som ställs på bolaget från tillsynsmyndigheterna.

Finansinspektionen specificerar solvens-marginalkapitalkraven och vilka tillgångar som får finnas i den kapitalbas som ska täcka kraven. Därutöver skall det finnas tillgångar som täcker de försäkringstekniska avsättningarna (skuldtäckningstillgångar). Minsta kapitalbas får inte någon gång under året underskridas. Se femårsöversikten för kapitalbas och erforderlig solvensmarginal.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Västerbotten en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad eftersom annullationsansvaret bara är treårigt. För annullationsansvaret har cirka 1,7 Mkr reservats för i balansräkningen. Årligen sker en genomgång där reservsättningen uppdateras utifrån det annullationsansvar som företaget har.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Västerbotten ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. ■

LIKVIDITETSEXPONERING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och Bank		216,4					216,4
Utlåning till kreditinstitut		70,0					70,0
Byggnader och mark			154,0				154,0
Aktier och andelar ¹⁾						1 129,9	1 129,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		44,1	234,8	760,9	251,0		1 290,8
Derivat				10,5			10,5
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					0,5		0,5
Fordringar avseende direkt försäkring		33,8	175,2				209,0
Fordringar avseende återförsäkring		20,8					20,8
Övriga fordringar		57,5	6,1				63,6
		442,6	570,1	771,4	251,5	1 129,9	3 165,5
Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Skulder avseende direkt försäkring		26,4					26,4
Skulder avseende återförsäkring		2,7					2,7
Skulder till kreditinstitut			25,5				25,5
Övriga skulder		42,5	23,1				65,6
		71,6	48,6				120,2

¹⁾ Avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara.

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncernen och moderbolaget.

3 PREMIEINTÄKT

Tkr	Direkt försäkring		Mottagen återförsäkring		Totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	690 099	644 605	140 974	36 578	831 073	681 183
Ingående avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	289 818	262 597	902	142	290 720	262 739
Valutakursförändring	–	–	–	–	–	–
Utgående avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	310 687	289 818	1 946	902	312 633	290 720
Förändring i avsättning enligt ovan	–20 870	–27 221	–1 044	–760	–21 914	–27 981
Premieintäkt (före avgiven återförsäkring)	669 229	617 384	139 930	35 818	809 159	653 202

4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Tkr	2014	2013
Överförd kapitalavkastning	26 115	28 912
Genomsnittlig räntesats, %	2,5%	3,0%

5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Koncernen	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrades andel		Försäkringsersättningar, f e r	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Utbetalda försäkringsersättningar	432 748	371 660	–39 044	–11 542	393 704	360 118
Driftskostnader för skadereglering	47 373	43 309	–	–	47 373	43 309
Utbetalda försäkringsersättningar	480 121	414 969	–39 044	–11 542	441 077	403 427

Moderbolaget

Utbetalda försäkringsersättningar	432 748	371 660	–39 044	–11 542	393 704	360 118
Driftskostnader för skadereglering	46 841	42 643	–	–	46 841	42 643
Utbetalda försäkringsersättningar	479 589	414 303	–39 044	–11 542	440 545	402 761

6 FUNKTIONSINDELADE DRIFTSKOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Anskaffningskostnader	76 677	77 750	76 677	77 750
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	–286	–311	–286	–311
Administrationskostnader	35 607	32 752	34 869	31 813
Provisioner i avgiven återförsäkring	–	–	–	–
Summa driftskostnader	111 998	110 191	111 260	109 252

Totala driftskostnader före funktionsindelning

Personalkostnader	132 390	128 259	132 390	128 259
Lokalkostnader	6 488	6 576	6 488	6 576
Avskrivningar	2 543	3 602	699	1 277
Övriga kostnader	109 406	114 383	109 406	114 383
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	–71 538	–60 774	–71 538	–60 774
Summa totala driftskostnader	179 289	192 046	177 445	189 721
Finans- och fastighetsförvaltning	–11 351	–5 477	–11 317	–5 449
Skadereglering	–49 965	–60 191	–49 433	–59 525
Förmedlad affär: liv, bank och fond, netto	–5 975	–16 187	–5 435	–15 495
Summa driftskostnader	111 998	110 191	111 260	109 252

7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Tkr	2014	2013
TFF (Trafikförsäkringsföreningen)	4 583	–
Beloppet utgår från TFFs senaste prognos 2014. Länsförsäkringars totala andel av TFFs underskott utgör 36,7 % och baseras på under 2013 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och LF SAK AB med hjälp av samma premienyckel. Länsförsäkringar Västerbottens andel för 2014 är 4%.		

8 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Driftnetto i byggnader och mark ¹⁾	3 586	4 316	1 842	4 163
Utdelning på aktier och andelar	30 719	27 038	32 419	27 038
Ränteintäkter m m				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 118	25 450	22 756	25 421
Kassa och bank	387	1 119	387	1 119
Övriga ränteintäkter	582	842	582	842
Valutakursvinster, netto	28 200	–	28 200	–
Realisationsvinster				
Byggnader och mark	–	–	–	–
Aktier och andelar	54 878	95 408	54 878	75 667
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 128	176	1 128	176
Derivat	–	933	–	933
Summa kapitalavkastning, intäkter	142 598	155 821	142 192	135 358

¹⁾ Löptider för hyreskontrakt per 2014–12–31:

Förfallotidpunkter	Koncernen	Moderbolaget
	Andel, %	Andel, %
Inom ett år	40,0%	40,7%
Senare än ett år men inom fem år	60,0%	59,3%
Senare än fem år	0,0%	0,0%

9 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Orealiserade vinster				
Byggnader och mark	–	–	3 200	–
Aktier och andelar	107 768	154 284	107 768	154 284
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 991	–	9 991	–
Övriga lån	6 468	–	6 468	–
Derivat	–	13 965	–	13 965
Summa orealiserade vinster	124 227	168 249	127 427	168 249
Orealiserade förluster				
Byggnader och mark	–8 100	–7 818	–	–5 318
Aktier och andelar	–	–	–	–
Aktier i koncernföretag	–	–	–6 800	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	–1 212	–	–1 212
Övriga lån	–	–	–	–
Derivat	–1 429	–	–1 429	–
Summa orealiserade förluster	–9 529	–9 030	–8 229	–6 530

10 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Kapitalförvaltningskostnader	10 434	5 796	10 422	5 776
Räntekostnader m m				
Fastighetslån	149	171	149	171
Övriga räntekostnader mm	38	44	38	44
Valutakursförluster, netto	–	4 957	–	4 957
Realisationsförluster				
Byggnader och mark	–	–	–	–
Aktier och andelar	16 476	24 697	16 476	24 697
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 343	3 045	2 343	3 045
Derivat	–	12 118	–	12 118
Summa kapitalavkastning, kostnader	29 440	50 828	29 428	50 808

11 ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

KONCERNEN – Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	176 889	252 032					176 889	252 032
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 894	21 368					31 894	21 368
Övriga lån					6 468	–	6 468	–
Derivat			–1 429	2 781			–1 429	2 781
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					387	1 119	387	1 119
Summa	208 783	273 400	–1 429	2 781	6 855	1 119	214 209	277 300
Finansiella skulder								
<i>Skulder</i>								
Skulder till kreditinstitut					–149	–171	–149	–171
Derivat							0	0
Summa	0	0	0	0	–149	–171	–149	–171

MODERBOLAGET – Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	178 589	232 291					178 589	232 291
Aktier i koncernföretag	–6 800						–6 800	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 532	21 339					31 532	21 339
Övriga lån					6 468	–	6 468	–
Derivat			–1 429	2 781			–1 429	2 781
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					387	1 119	387	1 119
Summa	203 321	253 630	–1 429	2 781	6 855	1 119	208 747	257 530
Finansiella skulder								
<i>Skulder</i>								
Skulder till kreditinstitut					–149	–171	–149	–171
Derivat							0	0
Summa	0	0	0	0	–149	–171	–149	–171

12 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Övriga intäkter				
Provision m m för liv	18 060	16 534	18 060	16 534
Provision m m för bank och fond	52 700	44 395	52 700	44 395
	70 760	60 929	70 760	60 929
Övriga kostnader				
Driftskostnader för liv	-20 060	-19 357	-19 908	-19 156
Driftskostnader för bank och fond	-56 674	-57 759	-56 287	-57 268
	-76 734	-77 116	-76 195	-76 424

13 SKATTER, REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Aktuell skattekostnad (-) [/skatteintäkt (+)]				
Periodens skattekostnad	-923	-498	-1 234	-967
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-20	-	-20
Uppskjuten skattekostnad (-) [/skatteintäkt (+)]				
Obeskattade reserver	-25 520	-9 218		
Avseende temporära skillnader	-27 231	-35 135	-28 221	-35 685
Skattemässigt gjorda avdrag för värdeminskning på fastigheter (i deklaration)	-396	-399	-396	-399
Redovisad skattekostnad	-54 070	-45 270	-29 851	-37 071
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	234 299	222 105	124 214	165 099
Skatt enligt gällande skattesats 22%	-51 546	-48 863	-27 327	-36 322
Ej avdragsgilla kostnader	-2 201	-643	-2 201	-643
Ej skattepliktiga intäkter	88	4 655	88	313
Skatt hänförlig till tidigare år	-	-20	-	-20
Schablonränta på investeringsfonder	-273	-300	-273	-300
Schablonränta på periodiseringsfond	-138	-99	-138	-99
	-54 070	-45 270	-29 851	-37 071
Gällande skattesats, %	22,0%	22,0%	22,0%	22,0%
Effektivt skattesats, %	23,1%	20,4%	24,0%	22,5%

15 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterföretag

Moderbolag

Tkr	2014	2013
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	38 338	-
Inköp	-	38 338
Aktieägartillskott	-	-
Försäljningar	-	-
Omklassificeringar	-	-
Utgående balans 31 december	38 338	38 338
Accumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-	-
Försäljningar	-	-
Omklassificeringar	-	-
Under året återförda nedskrivningar	-	-
Årets nedskrivningar	-6 800	-
Utgående balans 31 december	-6 800	-
Redovisat värde den 31 december	31 538	38 338

14 BYGGNADER OCH MARK

	Rörelsefastigheter		Förvaltningsfastigheter		Totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Verkligt värde (=bokfört värde) i koncernen	73 331	75 175	117 700	125 800	191 031	200 975

Värdering	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Ingående bokfört värde	200 975	157 800	150 800	157 800
Fastighetsförvärv	-	55 000	-	-
Avyttring av fastighet	-	-13 500	-	-13 500
Ändrad värdering	-8 100	4 000	3 200	6 500
Planmässiga avskrivningar	-1 844	-2 325	-	-
Utgående bokfört värde	191 031	200 975	154 000	150 800

Summa hyresintäkter under året	11 690	10 353	7 920	8 530
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-7 542	-4 842	-6 080	-4 368
Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden	-	-	-	-

Värderingsmetod

Värdering av fastigheter har endast gjorts internt och värderingen har skett individuellt per fastighet. Vid den interna värderingen används en kassaflödesmetod med nuvärdesberäkna- de årliga betalnetton samt ett nuvärdesberäknat bedömt restvärde vid kalkylperiodens slut, det vill säga i princip samma metod som externa värderare använder i sina kassaflödesanaly- ser. Avkastningskrav vid beräkningen varierar mellan 6,7% -8,1%. Semesterbostäder för personalen vilka är belägna i Hemavan och Nice (Frankrike) har endast värderats internt.

Rörelsefastighet i koncernen (Fabriken 7)	2014	2013
Ingående bokfört värde	75 175	77 500
Årets planmässiga avskrivning	-1 844	-2 325
Utgående bokfört värde	73 331	75 175

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Dotterföretag	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde		Verkligt värde	
			2014	2013	2014	2013
Länsskruven Fastigheter i Umeå AB, org nr 556937-0843	1 000	100	100	100	19 912	19 864
Fastighetsbolaget Fabriken AB, org nr 556934-3956	500	100	31 438	38 238	31 910	38 363

16 LÅN TILL KONCERNFÖRETAG

Moderbolag

Dotterbolag	2014	2013
Reverslån:		
Fastighetsbolaget Fabriken AB, org nr 556934-3956	18 000	18 084

17 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Tkr	Intresseföretagets säte, land	Resultat	Ägarandel, %	Eget kapital
Innehav i intresseföretag				
Länsförsäkringar i Norr Holding AB, org nr 556764-1435	Västerbottens län, Umeå kommun, Sverige	–	37,5	9 703
Tkr		2014		2013
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början		11 935		11 935
Inköp		–		–
Aktieägartillskott		–		–
Försäljningar		–		–
Omklassificeringar		–		–
Utgående balans 31 december		11 935		11 935
Akkumulerade nedskrivningar				
Vid årets början		2 232		2 232
Försäljningar		–		–
Omklassificeringar		–		–
Under året återförda nedskrivningar		–		–
Årets nedskrivningar		–		–
Utgående balans 31 december		2 232		2 232
Redovisat värde den 31 december		9 703		9 703

18 AKTIER OCH ANDELAR

Tkr	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Noterade svenska aktier	503 476	654 734
Onoterade svenska aktier och andelar ¹⁾	307 809	636 892
Noterade andelar i utländska aktiefonder	242 554	345 715
Noterade utländska aktier	129 991	114 394
Summa aktier och andelar	1 183 830	1 751 735

¹⁾ Varav aktier i Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB

289 430 621 792

19 OBLIGATIONER OCH RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Noterade, Tkr	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Emittent:			
Övriga svenska emittenter	817 600	878 225	893 564
Utländska emittenter	382 000	387 980	397 270
varav obligationsdel i sammansatt instrument	–	–	–
Summa obligationer och räntebärande värdepapper	1 199 600	1 266 205	1 290 834
varav efterställt	–	–	–
Förfallotidpunkt			
Mindre än 1 år		272 137	278 915
1–5 år		750 965	760 960
5–10 år		133 615	141 471
Mer än 10 år		109 488	109 488

20 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

Tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Fastränteplaceringar Länsförsäkringar Bank	70 000	70 000
	70 000	70 000

21 DERIVAT

Tkr	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Typ av derivat/utgivna av		
Derivatdel i sammansatt instrument	10 000	10 520
Summa derivat	10 000	10 520

KONCERNEN. Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	1 751 735	1 589 879					1 751 735	1 589 879
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 290 834	982 521					1 290 834	982 521
Utlåning till kreditinstitut					70 000	84 744	70 000	84 744
Derivat			10 520	13 304			10 520	13 304
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					484	739	484	739
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					220 842	138 725	220 842	138 725
<i>Förutbetalda ränte- och hyresintäkter</i>								
Upplupen ränteintäkt	4 741	6 869					4 741	6 869
Summa	3 047 310	2 579 269	10 520	13 304	291 326	224 208	3 349 156	2 816 781

Tkr	Innehav för handelsändamål		Övriga skulder		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut			25 504	23 072	25 504	23 072
Derivat	–	–			–	–
Summa	–	–	25 504	23 072	25 504	23 072

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: enligt direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Följande tabell visar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde per 31 december 2014

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel		10 520	–	10 520
Aktier	1 114 843	–	636 892	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 290 834		–	1 290 834
Summa tillgångar	2 405 677	10 520	636 892	3 053 089
Skulder				
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel				–
Summa skulder	–	–	–	–

Följande tabell visar förändringarna för instrument på nivå 3 under 2014

Tkr	Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	566 811	566 811
Överföringar till nivå 3	–	–
Inköp	29 386	29 386
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	40 695	40 695
Utgående balans	636 892	636 892
Tkr	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	–	–
Överföringar till nivå 3	–	–
Årets förändring	–	–
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	–	–
Utgående balans	–	–

Summa vinster och förluster under perioden redovisade i resultaträkningen, för tillgångar som innehas vid rapportperiodens slut

40 695

MODERBOLAGET. Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Via identifiering		Innehav för handelsändamål		Lånefordringar och kundfordringar		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella tillgångar								
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>								
Aktier och andelar	1 751 735	1 589 879					1 751 735	1 589 879
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 290 834	982 521					1 290 834	982 521
Utlåning till kreditinstitut					70 000	65 000	70 000	65 000
Derivat			10 520	13 304			10 520	13 304
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					484	739	484	739
<i>Andra tillgångar</i>								
Kassa och bank					216 354	136 807	216 354	136 807
<i>Förutbetalda ränte- och hyresintäkter</i>								
Upplupen ränteintäkt	4 741	6 882					4 741	6 882
Summa	3 047 310	2 579 282	10 520	13 304	286 838	202 546	3 344 668	2 795 132

Tkr	Innehav för handelsändamål		Övriga skulder		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut			25 504	23 072	25 504	23 072
Derivat		–	–	–	–	–
Summa		–	25 504	23 072	25 504	23 072

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: enligt direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Följande tabell visar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde per 31 december 2014

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel		10 520	–	10 520
Aktier	1 114 843	–	636 892	1 751 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 290 834	–	–	1 290 834
Summa tillgångar	2 405 677	10 520	636 892	3 053 089
Skulder				
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>				
Derivatinstrument som innehas för handel	–	–	–	–
Summa skulder	–	–	–	–

Följande tabell visar förändringarna för instrument på nivå 3 under 2014

Tkr	Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	566 811	566 811
Överföringar till nivå 3	–	–
Inköp	29 386	29 386
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	40 695	40 695
Utgående balans	636 892	636 892
Tkr	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Ingående balans	–	–
Överföringar till nivå 3	–	–
Årets förändring	–	–
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	–	–
Utgående balans	–	–
Summa vinster och förluster under perioden redovisade i resultaträkningen, för tillgångar som innehas vid rapportperiodens slut		40 695

23 FORDRINGAR I DIREKT FÖRSÄKRING

Tkr	2014	2013
Fordringar hos försäkringsföretag	33 787	26 777
Fordran på försäkringstagare	175 234	164 919
	209 021	191 696

Av fordringar på försäkringstagare förväntas 0 tkr (0) bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

24 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER

Tkr	2014	2013
Materiella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	18 474	21 427
Inköp	538	1 917
Försäljningar/utrangeringar	-4 222	-4 870
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 790	18 474
Ingående avskrivningar	-13 502	-16 365
Försäljningar/utrangeringar	4 222	4 870
Årets avskrivningar	-1 431	-2 007
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 711	-13 502
Kvarvarande värde	4 079	4 972

Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 5 år.

28 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVADRÖJANDE RISKER

Tkr	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvadröjande risker		Totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	290 720	262 739	–	–	290 720	262 739
Årets avsättning	21 913	27 981	–	–	21 913	27 981
Utgående balans	312 633	290 720	–	–	312 633	290 720

29 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Tkr	2014			2013		
	Brutto	ÅF-andel	Netto	Brutto	ÅF-andel	Netto
IB Rapporterade skador	370 653	-65 628	305 025	335 396	-38 170	297 226
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	549 876	-172 640	377 236	510 677	-171 595	339 082
IB Avsättning för skaderegleringskostnader	41 033	–	41 033	24 151	–	24 151
Ingående balans	961 562	-238 268	723 294	870 224	-209 765	660 459
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	472 387	-29 719	442 668	496 104	-48 990	447 114
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-432 748	39 043	-393 705	-371 660	11 542	-360 118
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-43 219	1 900	-41 319	-33 106	8 945	-24 161

Effekt av beståndsöverlåtelse

Verkligt värde av övertaget bestånd (redovisat i balansräkningen)	224 555	-121 603	102 952	–	–	–
Anpassning till bolagets redovisningsprinciper (redovisat i resultaträkningen)	17 342	–	17 342	–	–	–
Livränterörelse	181 788	–	181 788	–	–	–
Utgående balans	1 381 667	-348 647	1 033 020	961 562	-238 268	723 294
<i>Utgående balans består av:</i>						
UB Rapporterade skador	473 184	-112 244	360 940	370 653	-65 628	305 025
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	683 070	-236 403	446 667	549 876	-172 640	377 236
UB Skadelivräntor	181 788	–	181 788	–	–	–
UB skaderegleringskostnader	43 625	–	43 625	41 033	–	41 033
Utgående balans	1 381 667	-348 647	1 033 020	961 562	-238 268	723 294

25 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Upplupna ränteintäkter	4 741	6 869	4 741	6 882
Upplupna hyresintäkter	37	16	37	16
Summa upplupna ränte- och hyresintäkter	4 778	6 885	4 778	6 898

26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Tkr	2014	2013
Föregående års aktivering av förutbetalda anskaffningskostnader	6 161	5 850
Årets avskrivning	-6 161	-5 850
Årets aktivering	6 447	6 161
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	6 447	6 161

27 PERIODISERINGSFOND

Tkr	2014	2013
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2016	23 000	23 000
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2017	15 000	15 000
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2018	3 800	3 800
Periodiseringsfond	41 800	41 800

30 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING OCH RABATTER

Tkr	2014	2013
Från tidigare år	725	726
Utbetalt under året	-410	-412
Årets avsättning	449	411
Avsättning för återbäring och rabatter	764	725

31 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Tkr	2014	2013
Avsättning för personal som enligt avtal har möjlighet att gå i pension från 62 års ålder	12 864	15 131
	12 864	15 131

Ovanstående pensionsavsättning är inte tryggt enligt Tryggandelagen. Bolagets övriga förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar. Pensionsavsättningen ovan, enligt 62-årsregeln, är gjord utifrån en bedömning av hur stor del (uppskattad andel = 70%) av den berörda personalen som kommer att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. Pensionsavsättningens storlek har beräknats med utgångspunkt från tidigare utbetalningar enligt 62-årsregeln. Om samtlig personal som omfattas av avtalet skulle gå i pension vid 62 års ålder har bolaget ett ansvar att även täcka den tillkommande kostnaden.

32 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Inkomstskatteskuld	39	237	-	-
Uppskjutna skatteskulder				
<i>Avseende temporära skillnader</i>				
Skatt på obeskattade reserver	172 579	147 059		
Skatt på realiserade vinster	138 518	111 786	140 058	112 336
Skatt avseende avsättning för pensioner	-2 830	-3 329	-2 830	-3 329
	308 267	255 516	137 228	109 007
Skatt avseende ej bokförda skattemässiga avskrivningar på fastigheter	8 494	8 443	9 350	8 954
Summa uppskjutna skatteskulder	316 761	263 959	146 578	117 961
Avsättning för skatter	316 800	264 196	146 578	117 961

Alla förändringar av uppskjutna skatteskulder redovisas över resultaträkningen (se not 13).

37 NÄRSTÅENDEN

Närstående relationer

Bolaget har en närstående relation till sina koncern- och intressebolag, se not 15–17. För upplysningar om ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare hänvisas till not 40 – Ersättningar och antal anställda.

Sammanställning över närstående transaktioner

Tkr	Försäljning av varor och tjänster till närstående		Inköp av varor och tjänster från närstående		Fordran på närstående per 31/12		Skuld till närstående per 31/12	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Länsförsäkringar i Norrr Holding AB	-	-	-	-	-	-	-	-
Fastighetsbolaget Fabriken AB	841	28	-	-	19 400	18 084	-	-
Länsskruven AB	-	-	13	-	300	-	20 013	-

38 ÅTAGANDEN

Bolaget har i avtal förbundit sig att tillskjuta kapital till intressebolaget Länsförsäkringar i Norrr Holding AB org nr 556764-1435 med ett maximalt belopp om 3 214 tkr.

33 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Tkr	2014	2013
Banklån (säkerhet har ställts i form av pantbrev i Fabriken 7 på 28 012 tkr och i Fabriken 8 på 3 500 tkr).	25 504	23 072

34 ÖVRIGA SKULDER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Premieskatt	30 779	28 965	30 779	28 965
Skuld koncernföretag			20 013	-
Leverantörsskulder	8 026	5 721	7 897	5 623
Övriga skulder	6 473	4 003	6 385	4 003
	45 278	38 689	65 074	38 591

35 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Semesterlöneskuld	6 792	5 924	6 792	5 924
Sociala kostnader	2 091	2 115	2 091	2 115
Resultatbonus	9 415	8 036	9 415	8 036
Övriga upplupna kostnader	1 016	1 590	1 007	1 437
Förskottsbetalda premier	74 107	71 158	74 107	71 158
Övriga förskottsbetalda intäkter	3 603	1 692	2 661	1 692
Summa	97 024	90 515	96 073	90 362

36 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Deloitte				
Revisionsuppdrag	383	315	375	310
Andra uppdrag	88	39	88	39
PricewaterhouseCoopers AB				
Revisionsuppdrag	-	-	-	-
Andra uppdrag	-	73	-	73
Summa	471	427	463	422

Tkr	FÖRSÄKRINGSKLASSER								
	Totalt 2014	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	831 073	35 485	146 801	191 827	290 342	15 300	10 344	690 099	140 974
Premieintäkt, brutto	809 159	33 939	142 622	183 397	284 205	14 934	10 132	669 229	139 930
Försäkringsersättningar, brutto	-598 224	-22 004	-86 855	-124 700	-192 941	-19 107	-4 748	-450 355	-147 869
Driftskostnader, brutto	-111 260	-6 454	-24 507	-28 394	-47 645	-2 442	-1 708	-111 150	-110
Resultat av avgiven återförsäkring	-29 888	450	-1 087	1 596	-29 324	-607	-916	-29 888	-
Skadeprocent brutto, %	-73,9%	-64,8%	-60,9%	-68,0%	-67,9%	-127,9%	-46,9%	-67,3%	-105,7%

Länsförsäkringar Västerbotten har endast fasta ersättningar till ledande befattningshavare. Rörliga ersättningar finns endast i vissa avtal för säljande personal och utgör mindre än en procent av företagets totala lönekostnader. Det resultatbonussystem som finns i företaget omfattar alla anställda utom Vd. I det fall resultatbonus utgår innebär det att ersättningen är lika oavsett befattning. Grunden i resultatbonussystemet är att prestationer under året ska vara bättre än kalkylerat och baseras på det faktiska ekonomiska utfallet. Fastställda riktlinjer för ersättning finns publicerade på bolagets webbplats.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Ersättning till Vd och andra ledande befattningshavare utgörs av fast grundlön, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de fem enhetscheferna. Ersättningar för verksamhetsåret 2014 till Vd och andra ledande befattningshavare har beslutats av styrelsen. Vd och andra ledande befattningshavare omfattas inte av något avtal om rörlig lön. Däremot omfattas de ledande befattningshavarna av bolagets resultatbonussystem på samma villkor som övrig personal. I företagets driftskostnader ingår avsättning för resultatbonus, inklusive särskild löneskatt, med 9,4 Mkr.

Tkr	Grundlön/styrelsearvode	Övriga förmåner	Sociala kostnader	varav pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande					
Conny Sandström	306		31		337
Styrelsens vice ordförande					
Maria Wallin Wällberg	144		45		189
Övriga styrelseledamöter					
Hans Eliasson	32	2	3		37
Agneta Gustafsson	128	2	41		171
Maria Högländer	134		42		176
Pär Lärkeryd	91		29		120
Anders Nilsson	126	2	40		168
Bertil Westerlund	133		42		175
Vd	1 902	93	1 801	964	3 796
Övriga ledande befattningshavare (5 st)	5 222	125	5 329	2 988	10 676
Övriga tjänstemän	64 739	2 490	32 250	10 120	99 479
Fritidsombud	2 137		262		2 399
Summa	75 094	2 714	39 915	14 072	117 723

Övriga förmåner till Vd avser tjänstebil och rikskort.

Sociala kostnader avser arbetsgivaravgifter, avtalspensioner samt löneskatt.

Pensioner och avgångsvederlag

Pensionskostnaden avser den kostnad som påverkat årets resultat. Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar i FPK, Skandikon och Länsförsäkringar Liv.

För Vd gäller försäkringsbranschens normala pensionsvillkor även innefattande en rätt att på egen begäran avgå vid 62 års ålder. Vid uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningslönen ett avgångsvederlag med 18 månadslöner. Beträffande övriga befattningshavare i bolagets ledning har dessa 18 månaders uppsägningstid vid uppsägning från bolaget.

I övrigt gäller för försäkringsbranschen normala anställningsvillkor.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare	2014			2013			Antal anställda	2014			2013		
	män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt		män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt
Styrelseledamöter	6	3	9	6	3	9	Vd	1	0	1	1	0	1
Vd och andra ledande befattningshavare	5	1	6	5	1	6	Tjänstemän	86	77	163	88	76	164
										164			165
							Fritidsombud			88			84

Umeå den 5 mars 2015

Conny Sandström
Ordförande

Maria Wallin Wållberg
Vice ordförande

Pär Lärkeryd

Anders Nilsson

Bertil Westerlund

Maria Högländer

Agneta Gustafsson

Jon Lindgren
Personalrepresentant

Jari Saarela
Personalrepresentant

Göran Spetz
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 5 mars 2015. Koncernens resultaträkning samt rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 17 april 2015.

Min revisionsberättelse har lämnats 5 mars 2015

Anders Linné
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Västerbotten
Organisationsnummer 594001-3161

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Västerbotten för år 2014. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 7–37.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma gransknings-

åtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Västerbotten för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Umeå den 5 mars 2015

Anders Linné
Auktoriserad revisor

Styrelse 2014

Conny Sandström

Ordförande. Burträsk. Egen företagare.
Tillträde 1999. Mandattid utgår 2015.

Maria Wallin Wällberg

Vice ordförande. Umeå. Vd Likvor AB.
Tillträde 2010. Mandattid utgår 2016.

Pär Lärkeryd

Umeå. Vd Norra Skogsågarne.
Tillträde 2014. Mandattid utgår 2016.

Anders Nilsson

Sandfors. Affärs- och teknikutvecklare
Alimak Hek AB. Tillträde 2007.
Mandattid utgår 2015.

Bertil Westerlund

Dorotea. Konsult.
Tillträde 2007. Mandattid utgår 2015.

Maria Högländer

Lycksele. Vd Norrtåg AB.
Tillträde 2010. Mandattid utgår 2016.

Agneta Gustafsson

Umeå. Advokat Ahlgrens Advokatbyrå.
Tillträde 2013. Mandattid utgår 2015.

Göran Spetz

Holmsund. Vd Länsförsäkringar
Västerbotten.

Malin Hahn

Umeå. Vd-assistent och styrelsens
sekreterare.

Jari Saarela

Umeå. TM-ansvarig.
Personalrepresentant SACO.

Jon Lindgren

Umeå. Placeringsrådgivare.
Personalrepresentant FTF.

Suppleanter

Mats Sundling

Umeå. Försäkringsjurist.
Personalrepresentant SACO.

Zakarias Pante

Skellefteå. Försäkringsrådgivare.
Personalrepresentant FTF.

Revisor

Revisor, ordinarie,

Anders Linné,

Auktoriserad revisor, Deloitte

Bolagsstyrningsrapport

Fastslagen i styrelsen 5 mars 2015.

Länsförsäkringar Västerbotten följer i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktie-marknadsbolag, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Anpassning till

Koden skedde under 2006. Därefter har anpassningar gjorts utifrån förändringar i Koden. Huvudsakliga avvikelser avser Kodens bestämmelser om kallelse och genomförande av bolagsstämma, mandattiden för styrelsens ledamöter, revisionsutskott och ersättningsutskott. Bolaget är inte en sådan institutionell ägare som medför att behov av ägarpolicy föreligger. Förklaringar till avvikelserna anges nedan. På bolagets webbplats finns information som berör styrningen i bolaget.

Länsförsäkringar Västerbottens bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Västerbottens högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Västerbotten, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter. Ordinarie bolagsstämma 2006 fastställde principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen (se under avsnittet Ersättning till företagsledningen nedan).

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige framgår av bilagd förteckning. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets webbplats.

Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets webbplats. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt. Bestämmelserna i Koden om kallelse till bolagsstämma på bolagets webbplats samt om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till det begränsade antalet fullmäktige är bedömningen att det lämpligaste sättet att genomföra bolagsstämma på är genom fysisk närvaro av samtliga fullmäktige. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande tillämpas av bolaget. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets webbplats.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om två år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av ordinarie bolagsstämma 8 april 2011 efter anpassning till bestämmelserna i Koden. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på bolagets webbplats. Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2015. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag till nya ledamöter samt lämna en redogörelse för hur arbetet bedrivits. Avvikelse mot Koden är att förslaget inte publiceras på bolagets webbplats.

Valberedningen bestod under 2014 av följande ledamöter:

- Christer Lundgren, född 1945, lantbrukare, Vindeln, ordförande, mandattid utgår 2016.
- Marie Lidén Hedström, född 1957, godsmottagare, Skellefteå, mandattid utgår 2015.
- Helén G Bäckström, född 1960, personal-samordnare, Flarken, mandattid utgår 2016.
- Jörgen Karlsson, född 1966, butikschef, Vilhelmina, mandattid utgår 2016.
- Anita Forsgren, född 1951, leg psykolog, Umeå, mandattiden utgår 2015.

Revisorer

Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Västerbotten ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Revisorerna utses årligen för tiden intill nästa bolagsstämma. Vid ordinarie bolagsstämma 2014 utsågs för en tid av ett år auktoriserade revisorn Göran Engquist född 1965, Deloitte. Göran Engquist har under juli månad 2014 slutat på Deloitte och i hans ställe som ordinarie revisor har revisorssuppleanten Anders Linné inträtt. Anders Linné eller Göran Engquist har inte anlitats för tjänster utöver revisionsuppdraget. Styrelsen i Länsförsäkringar Västerbotten har träffat revisorn i samband med presentation av revisionsplanen i november, vid avrapportering av iakttagelser från den löpande granskningen i december samt vid avrapportering av iakttagelser från revisionen i mars.

Länsförsäkringar Västerbottens styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst fem och högst nio ledamöter. Inga suppleanter utses. Styrelsen består för närvarande av sju ordinarie stämvalda ledamöter. Därutöver finns vd och två ordinarie arbetstagarledamöter med två suppleanter.

Mandattiden för de bolagsstämmvalda ledamöterna uppgår till två år. Skälen till avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år är bedömningen att intresset av att styrelsens ledamöter genom ettårig mandattid ställer sina platser till förfogande varje år, inte på samma sätt gör sig gällande i bolag vars bolagsstämma utgörs av ett begränsat antal ledamöter som vid en bolagsstämma i ett aktiemarknadsbolag med många deltagare. Intresset av kontinuitet i styrelsearbetet och att ge nyvald ledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger därmed tyngre.

Styrelsens ledamöter och vd presenteras kortfattat i årsredovisningen samt på bolagets webbplats. Koden förskriver att ledamöterna ska presenteras utförligt i bolagstyrningsrapporten. Avvikelsen motiveras med att ledamöterna vid nyval presenteras utförligt på stämman.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen har genomförts för anpassning till Kodens bestämmelser. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets webbplats.

Ordföranden

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Internrevision

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision, med huvudsak-

lig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för Internrevision.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har möjlighet att inrätta revisionsutskott och ersättningsutskott. Avvikelsen från Koden förklaras av att styrelsen funnit det mest ändamålsenligt att fullgöra de aktuella uppgifterna i styrelsen som helhet.

Möten och närvaro

Styrelsen har under räkenskapsåret 2014 genomfört 8 sammanträden.

Tabellen utvisar antal möten som hållits verksamhetsåret 2014 liksom de enskilda ledamöternas frånvaro.

NAMN	ANTAL STYRELSE- MÖTEN	FRÅNVARO
Conny Sandström	8	0
Hans Eliasson ¹⁾	1	0
Agneta Gustafsson	7	1
Anders Nilsson	7	1
Bertil Westerlund	7	1
Maria Wallin Wållberg	7	1
Maria Högländer	8	0
Pär Lärkeryd ²⁾	6	1
Göran Spetz	8	0
Jari Saarela, SACO	8	0
Jon Lindgren, FTF	8	0

1) Avgick vid bolagsstämman 4 april 2014

2) Tillträdde vid bolagsstämman 4 april 2014

Ersättning till företagsledningen

Ordinarie bolagsstämma 2006 fastställde principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen enligt följande:

Utgångspunkten vid all lönesättning ska vara bolagets lönepolicy. Vid lönesättning ska även hänsyn tas till vad som utgör marknadsmässiga villkor för tjänster på motsvarande nivå. Endast fast ersättning ska utgå. Inga incitamentsprogram, tantiem eller annan rörlig er-

sättning får förekomma. Resultatbonus utgår i enlighet med beslut som avser samtliga anställda i bolaget. Nuvarande regler om resultatbonus gäller till och med 2016. Vd omfattas inte av resultatbonus. Tjänstepensionen ska i huvudsak utgå från det vid varje tidpunkt gällande pensionsavtalet för försäkringsbranschen. Vid sidan av lön och pension får andra anställningsförmåner utgå i begränsad omfattning.

Finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar för att bolagets finansiella rapportering upprättas i enlighet med tillämpliga lagar, föreskrifter och enligt god redovisningssed. Omfattning och innehåll i den finansiella rapporteringen bestäms av Försäkringsrörelselagen (FRL), Årsredovisningslagen för försäkringsbolag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter.

Någon officiell delårsrapport upprättas inte men en särskild rapport per den 30 juni skickas till Finansinspektionen. Den publiceras inte och är inte föremål för revisorernas granskning. Detta avviker från Koden.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapportering år 2014

Rapporten om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2014 har upprättats i enlighet med Koden och i enlighet med den vägledning till Koden som tagits fram av arbetsgrupper från Svenskt Näringsliv och FAR (Föreningen för auktoriserade revisorer).

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. En mera detaljerad beskrivning av risker och riskhantering finns i not 2, Risker och riskhantering.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat för bolaget. Denna ord-

ning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policy, riktlinjer och instruktioner. Exempel på sådana styrdokument är delegeringsbestämmelser och attestinstruktion. Styrelsen har för beredning av den finansiella rapporteringen en funktion för internrevision i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå. I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter finns en funktion inrättad för riskkontroll som enligt fastställda instruktioner arbetar med identifiering och värdering av de risker som bolaget utsätts för.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner

med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av arbetet med kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna publiceras på bolagets interna webbplats. Varje chef ska se till att bestämmelserna kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, stödjer styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. In-

ternrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef se till att styrdokument efterlevs inom sitt ansvarsområde.

I enlighet med Finansinspektionens riktlinjer rapporterar bolaget in uppgifter till den så kallade trafikljusmodellen, där bolagets balanser utsätts för simulerade risker. Resultatet under 2014 visar att bolaget har god säkerhetsmarginal utifrån de krav som Finansinspektionen ställer. Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risk för sanktioner enligt lag eller föreskrift och risk för finansiell förlust. Rapportering sker till vd och styrelsen.

Umeå den 5 mars 2015
Styrelsen

Fullmäktige

2014-01-01 till 2014-12-31

VÄNNÄS distrikt t o m 2014

Gösta Fonzen
Vegagatan 30, 911 31 Vännäs

Maud Lindström
Pengsjö 17, 911 94 Vännäs

Bo-Erik Karlsson
Fällforsvägen 44, 911 34 Vännäs

LÖVÅNGER distrikt t o m 2014

Mats-Olof Löfroth
Strömvägen 6 D, 930 10 Lövsånger

Inger Gustafsson
Uttersjön 6812, 930 10 Lövsånger

BURTRÄSK distrikt t o m 2014

Karl-Axel Sundqvist
Fredriksbergsv 13, 937 32 Burträsk

Gun Marie Lundgren
Högliden 56, 937 96 Bygdsiljum

BUREÅ distrikt t o m 2014

Lennart Antonsson
Övre Bäck 253, 930 15 Bureå

Ulla Wiklund
Alvägen 6, 932 51 Bureå

BYSKE distrikt t o m 2014

Kurt Hedlund
Bäckliden 12, 930 47 Byske

Kjell Jonsson
Björklund 9, 930 47 Byske

NORSJÖ distrikt t o m 2014

Mikael Westermark
Bodberg 10, 935 91 Norsjö

Åke Eriksson
Risleden 3, 935 91 Norsjö

MALÅ distrikt t o m 2014

Inge Näslund
Falkvägen 23, 930 70 Malå

Pernilla Lundmark
Malå-Vännäs 105, 930 70 Malå

STORUMAN distrikt t o m 2014

Jessica Bergfors
Byavägen 9, 923 97 Slussfors

Pia Kristiansson
Plankvägen 5, 923 32 Storuman

Karl-Åke Bjuhr
Strandvägen 29, 923 31 Storuman

SORSELE distrikt t o m 2014

Ragnvi Sorsén
Bräskafors 263 A, 920 70 Sorsele

Arthur Hjukström
Karlsten 126, 920 70 Sorsele

LYCKSELE distrikt t o m 2015

Tommy Berglund
Grönsakstigen 32, 921 42 Lycksele

Elisabeth Sjödin Ögren
Bratten 190, 921 93 Lycksele

Jan Lundmark
Barrvägen 14, 921 46 Lycksele

AnnChristine Sandström
Kvarnvägen 7, 921 42 Lycksele

VILHELMINA distrikt t o m 2015

Håkan Persson
Lövåsen 26, 912 90 Vilhelmina

Runo Figaro
Dalagatan 17 E, 91231 Vilhelmina

Jörgen Karlsson
Nästansjö 38, 912 92 Vilhelmina

DOROTEA distrikt t o m 2015

Staffan Östman
Klövervägen 4, 917 32 Dorotea

Britt-Inger Mohlin Grahn
Storgatan 5 A, 917 31 Dorotea

HÖRNEFORS distrikt t o m 2015

Allan Lindblom
Poststigen 17, 905 83 Umeå

Curt Säfström
Kempegatan 22, 910 20 Hörnefors

SÄVAR/HOLMÖN distrikt t o m 2015

Beda-Marie Widerstedt
Gravmark 45, 918 91 Sävar

Lars Arne Ivert
Lövstigen 6, 918 31 Sävar

NORDMALING distrikt t o m 2016

Maj Forsberg
Bäcknäset 55, 914 90 Nordmaling

Sture Sjölund
Drivan 406, 914 92 Lögdeå

May-Liss Abrahamsson
Utåkersvägen 10, 914 33 Nord-
maling

BJURHOLM distrikt t o m 2016

Bengt-Olof Johansson
Kyrkogatan 23, 916 31 Bjurholm

Ingrid Nygren
Mellantjärn 20, 916 93 Bjurholm

UMEÅ distrikt t o m 2016

Gottner Holmberg
Nipvägen 20, 904 34 Umeå

Christoffer Lundström
Järnvägsgratan 16 A, 903 32 Umeå

Anna Brändström
Jämtbölevägen 8, 903 37 Umeå

Barbro Isaksson
Vitmossevägen 12, 903 60 Umeå

Berndt-Ola Lundström
Magnusdalsvägen 12, 903 39 Umeå

Ulf Johansson
Svidjevägen 3, 904 40 Röbäck

Göte Lindström
Klaverstråket 54, 903 53 Umeå

Curt Blixt
Kattfotsvägen 24, 903 65 Umeå

Erik Ågren
Skiftesvägen 41 A, 903 54 Umeå

Kristina Esberg
Kungsgårdsvägen 54, 903 55 Umeå

Anita Forsgren
Smärgelgatan 6, 903 60 Umeå

Marie Sandström-Öhberg
Slagvägen 13, 905 82 Umeå

Eva Edvinsson
Kasamark 132, 905 86 Umeå

Elisabet Isaksson
Brogatan 44, 903 23 Umeå

Richard Boström
Smärgelgatan 4, 903 60 Umeå

Bernt-Olof Björklund
Hissjö 544, 905 91 Umeå

Erica Lidgren
Murarvägen 64, 903 60 Umeå

Jenny Carlsson
Gyllengripsgatan 47, 903 55 Umeå

Marie Dahlberg
Vargvägen 152, 906 42 Umeå

Christoffer Berg
Fogdevägen 29, 903 55 Umeå

Henrik Sundberg
Torparvägen 5 A, 913 42 Obbola

Sara Flygare
Hartvigsgatan 11, 903 55 Umeå

David Tornberg
Rågången 4b, 903 37 Umeå

Herman Steen
Gamla Landsvägen 4, 906 37 Umeå

Kristina Isaksson
Korpralsvägen 34, 904 32 Umeå

Nikolina Björklund
Rågången 1 B, 903 37 Umeå

Helen Andersson
Sågstallarvägen 15, 907 42 Umeå

Marie Näslund
Glasögervägen 114, 913 42 Obbola

FREDRIKA/ÅSELE distrikt t o m 2016

Lars Enfeldt
Bofinksvägen 19, 910 60 Åsele

Ann-Catrin Jonsson
Lärkvägen 10, 910 60 Åsele

JÖRN/BOLIDEN distrikt t o m 2016

Rolf Enqvist
Granberg 33, 930 55 Jörn

Ulf Åhlund
Stavaträsk 67, 934 94 Kåge

SKELLEFTEÅ distrikt t o m 2016

Ann-Sofie Forsell
Storkågevägen 27, 934 32 Kåge

Anita Widmark
Grundnäs 20, 936 91 Boliden

Erik Hellgren
Skrämträsk 56, 931 94 Skellefteå

Malin Eriksson
Soldatvägen 8, 931 95 Skelleftehamn

Håkan Fahlgren
Ragvaldsträsk 417, 931 95
Skellefteå

Randi Grehn
Långviken 61, 931 92 Skellefteå

Marie Lidén Hedström
Aldergatan 22, 931 35 Skellefteå

Tobias Andersson
Jörnsvägen 15, 934 41 Ersmark

Karin Edenteg
Saltmätargränd 15, 932 36 Ursviken

Mats Lundberg
Medlevägen 74, 931 98 Skellefteå

Desiree Abrahamsson
Gärdesmark 59, 931 95 Skellefteå

Mats Marklund
Klutmark 231, 931 97 Skellefteå

Johanna Larsen
Lavgatan 19, 931 70 Skellefteå

Johan Andersson
Timotejvägen 7, 931 45 Skellefteå

Tobias Holmström
Nyponvägen 67, 931 49 Skellefteå

BYGDEÅ/ROBERTSFORS/NYSÄTRA distrikt t o m 2016

Helén G Bäckström
Pellboda 25, 915 96 Flarken

Harry Jonsson
Gullmark 44, 915 98 Bygdeå

VINDELN distrikt t o m 2016

Christer Lundgren
Storv 103, 922 94 Tvärålund

Ewa Jacobsson
Ottoträsk 9, 922 32 Vindeln

Ordlista

ALLMÄNT

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är – till skillnad från vid mottagen återförsäkring – direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Affär för egen räkning, f e r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag självt står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

TERMER I RESULTATRÄKNINGEN OCH RESULTATANALYSEN

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året samt förskottbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkt

Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret.

Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även kvardröjande risker nedan. Premieintäkten för året består således av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för anskaffning, försäljning och administration.

Avvecklingsresultat

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Resultat av avgiven återförsäkring

Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring plus återförsäkras andel i försäkringsersättningar minus depoträntor minus premiekostnad för avgiven återförsäkring bildar ett saldo för avgiven återförsäkring.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Premier betalas i förskott medan drift och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte har betalats ut placerar bolaget under tiden så det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

TERMER I BALANSRÄKNINGEN

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattande benämning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Kvardröjande risker

Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring som tilldelats men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv

Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring.

Periodiseringsfond

Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. En avsättning ska återföras till beskattning senast sjätte året efter avsättningen. Genom avsättning till periodiseringsfond kan en skattemässig resultatutjämning ske mellan olika år.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på realiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Fond för realiserade vinster

Skillnaden mellan placeringstillgångars verkliga värde och anskaffningsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjuten skatt.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Skadeprocent

Försäkringsersättningarna dividerade med premieintäkten.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnaderna dividerade med premieintäkten.

Totalkostnadsprocent

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader dividerad med premieintäkten.

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteutgifter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och överskott/underskott på egna fastigheter i procent av försäkringsersättning utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus månadsvis viktning av försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året sätts i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, det vill säga ingående marknadsvärde plus månadsvis viktning av försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Umeå Nygatan 19, Box 153, 901 04 Umeå, 090-10 90 00, Fax: 090-13 93 60 | **Skellefteå** Nygatan 46 Box 34, 931 21 Skellefteå, 0910-73 40 00
Fax: 0910-77 96 00 | **Lycksele** Torget 3 Box 15, 921 21 Lycksele, 0950-347 50 Fax: 0950-147 50